

การใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดย
นางสาวนวลใจ ปฎิโก

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดย
นางสาวนวลใจ ปฏิโก

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

A USING OF ART ACTIVITIES TO DEVELOP SPELLING ABILITY OF A LEARNING
DISABLED STUDENT, PRATHOMSUKSA FOUR

By
Nuanyai Patigo

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Psychology and Guidance

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ การใช้กิจกรรม ศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ” เสนอโดย นางสาวนวลใย ปฎิโก เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พยอมแย้ม

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กานดา พุ่มพุ่ม)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พยอมแย้ม)

...../...../.....

46261310 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ / ความสามารถในการเขียนสะกดคำ / กิจกรรมศิลปะ

นวนไล ปฎิโก : การใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่4. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : รศ.ดร.สุรพล พยอมแย้ม. 101 หน้า.

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 1 คน ดำเนินการศึกษาโดยทดสอบก่อนการสอน ดำเนินการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที รวม 10 ครั้ง และทดสอบหลังการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ คือแผนการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ จำนวน 10 แผนและแบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ เก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า

หลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน สามารถพัฒนาการเขียนสะกดคำ สูงกว่าก่อนการได้รับกิจกรรมศิลปะ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ .....

46261310: MAJOR: SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEY WORD: LEARNING DISABLED STUDENT / SPELLING ABILITY / ART
ACTIVITIES

NUANYAI PATIGO: A USING OF ART ACTIVITIES TO DEVELOP SPELLING
ABILITY OF A LEARNING DISABLED STUDENT, PRATHOMSUKSA 4. AN
INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC.PROF.SURAPOL PAYOMYAM, Ph.D.101pp.

The purpose of this research was to study the effect of art activities in order to develop spelling ability in a learning disabled student. The subject in this research was a learning disabled student in Prathomsuksa 4 of Marie Upathum School, Changwat Nakornpathom academic year 2005. The duration of the experiment covered 10 sessions. Each section took 30 minutes, 3 times per week.

The instruments in this research were 1) ten lesson plans of spelling word ability by using art activities and 2) a spelling word test. The percentage of test scores were used to compare the learning disabled student's spelling word before and after using art activities.

The result showed that the spelling ability of the learning disabled student was higher than that before using the art activities program.

Department of Psychology and Guidance Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature .....

An Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่ง จาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล พยอมแย้ม ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้กำลังใจในการ
ทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์ และ อาจารย์ ดร.
กานดา พุฒ ที่ได้เป็นประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำที่
เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการศึกษาวิจัย จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากรทุก
ท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานในวิชาชีพครูต่อไป

ขอขอบพระคุณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสุรสิทธิ์ สราวิช ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล
นายสุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้ให้โอกาสและ
ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา และนายพงศ์พันธุ์ งามสมบัติ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์
ปัญญานุกูล ที่ให้การช่วยเหลือทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายชลิต วิพทนะพร ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 1 ที่ได้ให้
โอกาสและอนุญาตให้ปฏิบัติงานช่วยราชการ

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ โรงเรียนวัดไร่จิง (สุนทรอุทิศ) ที่ได้ให้โอกาส
ทำการศึกษาวิจัยในสถานศึกษา และให้ความช่วยเหลือด้านบุคลากรในการตรวจสอบเครื่องมือ

คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา นาย
ทองใส ปฎิโก และ มารดานางทองม้วน ปฎิโก ผู้ล่วงลับ ครู อาจารย์ ญาติพี่น้อง ที่ได้อบรม
เลี้ยงดูและสั่งสอน และสำหรับการให้กำลังใจจากนายวรพล ภูมิ่งเดือน เด็กชายจิรพล ภูมิ่งเดือน
ในการศึกษาของผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานในการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา.....	3
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
การสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมการเขียนสะกดคำแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	6
ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	6
เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน	7
เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน.....	7
เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน.....	9
หลักการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการ-	
เรียนรู้.....	12
การสอนเขียนสะกดคำแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้.....	12
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	16
กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....	18
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะ.....	18

บทที่		หน้า
	กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กประถมศึกษา.....	21
	การสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมการเขียนสะกดคำ.....	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	26
	ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา.....	26
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	29
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	29
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4	ผลการศึกษา.....	36
	ผลการศึกษา.....	36
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	39
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	39
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	39
	สรุปผลการศึกษา.....	40
	อภิปรายผล.....	41
	ข้อเสนอแนะ.....	45
	บรรณานุกรม.....	46
	ภาคผนวก.....	49
	ภาคผนวก ก วิทยานิพนธ์ผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	50
	ภาคผนวก ข การวิเคราะห์คำดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการสอน.....	55
	ภาคผนวก ค แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถด้านการเขียนสะกดคำ.....	57
	ภาคผนวก ง แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ.....	69
	ประวัติผู้วิจัย.....	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบแผนการสอน.....	32
2	กำหนดการสอน.....	34
3	ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ ก่อนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ.....	36
4	ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ หลัง หลังการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ.....	37
5	การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำของ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ....	38
6	ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการสอน.....	56

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ จาริต	91
2	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ รกชัญ.....	92
3	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กลวิธี.....	93
4	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กิจการ.....	94
5	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ บริหาร.....	95
6	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กุญชร.....	96
7	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ ภาคภูมิ.....	97
8	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ มลทิน.....	98
9	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ เสร์ใจ.....	99
10	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ สาบสูญ.....	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบแผนการสอน.....	32
2	กำหนดการสอน	34
3	ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ ก่อนการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ.....	36
4	ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ หลัง การสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ.....	37
5	การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำของ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ.....	38
6	ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการสอน	56

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ จารัต	91
2	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ รกชัญ	92
3	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กลวิธี	93
4	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กิจการ	94
5	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ บริหาร	95
6	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กุญชร	96
7	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ ภาคภูมิ	97
8	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ มลทิน	98
9	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ เสรีใจ	99
10	ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ สาบสูญ	100

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องเพียงหนึ่งด้านหรือหลายด้านของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจหรือการใช้ภาษา พูดหรือเขียน ซึ่งความบกพร่องดังกล่าวแสดงออกให้เห็นในการขาดความสามารถด้านการฟัง คิด พูด อ่าน เขียน สะกด หรือคำนวณทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังรวมถึงภาวะบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บกระทบกระเทือนทางสมอง การทำงานผิดปกติเล็กน้อยของสมอง ความผิดปกติด้านการอ่าน การเข้าใจภาษา ทั้งนี้ไม่รวมปัญหาทางการเรียนรู้อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน ความบกพร่องทางการใช้กล้ามเนื้อ ปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์ หรือความด้อยโอกาสจากสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมหรือเศรษฐกิจ (Shapiro and Rich 1999 : 6 , อ้างถึงใน กานดา พุฒ 2547)

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำ เป็นเด็กพวกหนึ่งที่อยู่ร่วมกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กพวกนี้มีความบกพร่องในเรื่องการสะกดคำ เป็นความบกพร่องแบบที่มักจะติดตัวไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ เด็กที่มีความบกพร่องในการจำคำ ปกติจะมีความบกพร่องในการสะกดคำ แต่บางคนสามารถอ่านคำได้ดีแต่สะกดไม่ได้ มีความยุ่งยากในการสะกดคำรวมถึงพฤติกรรม ดังต่อไปนี้ เช่น เรียงลำดับอักษรผิดในคำต่างๆ สลับตัวอักษรในคำต่างๆ สะกดผิดในคำพ้องเสียงและอักษรบางตัว เขียนไม่ได้ใจความหรือเขียนวกวน เขียนสะกดการันต์ไม่ถูก (ศรียนิยมธรรม : 2540) อาจมีสาเหตุจากกระบวนการจัดการข้อมูลผ่านทางการเห็นบกพร่อง ทำให้ไม่สามารถเห็นความแตกต่างของตัวอักษร คำ สัญลักษณ์ต่างๆ หรือมีความบกพร่องในกระบวนการจัดการข้อมูลผ่านทางการได้ยิน ทำให้แยกแยะคำไม่ถูก สื่อสารไม่ถูกต้อง เนื่องจากได้ยินไม่ชัดเจนจึงไม่เข้าใจ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพราะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนวิชาต่างๆ กล่าวคือ ในการเรียนเกือบทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเพื่อจดบันทึกและเขียนตอบปัญหาต่างๆ ในเวลาทดสอบ เพราะการวัดความสามารถในการเรียนรู้ยังมุ่งที่ความสามารถในการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความคิดเห็นและทัศนคติ (วรรณิ โสมประยูร 2526 :11)

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปมีโอกาสฝึกประสบการณ์เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2547 ภาคเรียนที่ 2 พบว่านักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เขียนสะกดคำได้ในระดับต่ำมาก โดยเด็กสามารถอ่านคำได้ถูกต้อง มีการจำแนกเสียงชัดเจน รู้จักและสามารถเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ได้โดยมีขนาดไม่สม่ำเสมอใหญ่บ้างเล็กบ้าง แต่ไม่สามารถเขียนสะกดคำตามคำบอกได้ถูกต้อง มักจะเขียนคำตามตัวสะกดเช่น มนทิน (มลทิน) กุณชร (กฤษชร) เป็นต้น เนื่องจากมีความบกพร่องในการจำโดยเฉพาะความจำระยะสั้น ทำให้ไม่สามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้ เพื่อดึงออกมาใช้ภายหลังได้ อาจมีสาเหตุมาจากความจำจากสายตา (มองเห็นตัวอักษรหรือคำแล้วแต่จำคำหรือตัวอักษรไม่ได้) การจำแนกโดยใช้สายตา (เห็นคำแล้วแต่บอกไม่ได้ว่าเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร) ซึ่งความจำมีความสำคัญในการเขียนสะกดคำ เนื่องจากต้องจำรูปร่างของคำ ว่าต้องประกอบด้วยตัวพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ใดบ้างและจัดเรียงได้อย่างถูกต้องตรงกับความหมายที่จะสื่อจึงจะสามารถเขียนสะกดคำได้

เนื่องจากเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีข้อจำกัดในการรับรู้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่จะช่วยในการเรียนรู้ของเด็กควรมีความหลากหลาย และหนึ่งในกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีคือกิจกรรมการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ เช่น การเขียนลากเส้นตามรอยตัวอักษร การเขียนคำบนพื้นทราย การระบายสี การปั้นตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์เกี่ยวกับคำ ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายแล้วยังเป็นการช่วยให้เด็กมีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน เด็กไม่เกิดความเบื่อหน่าย สำหรับเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้โดยการดูและการฟัง การใช้วิธีฝึกฝนโดยการให้การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อจะช่วยให้เรียนรู้คำใหม่ได้ดี (ประเทิน มหาจันทร์ . 2530 : 147-148) การให้เด็กได้ฝึกหัดทำกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการของระบบกล้ามเนื้อ ระบบประสาทมีความสัมพันธ์ระหว่างอวัยวะ ร่างกาย และสมอง นำไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียนได้อย่างดีด้วย (ดนู จิระเดชากุล 2541 : 101) กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าในแง่ของการบำบัด และส่งเสริมการพัฒนาด้านต่างๆของเด็ก หากได้มีการนำศิลปะบูรณาการเข้ากับการสอนวิชาสามัญของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้ว จะสามารถสนองตอบและเสริมการรับรู้ด้านต่างๆที่บกพร่องของเด็กให้ดีขึ้น เพราะเหตุว่ากิจกรรมศิลปะสามารถส่งเสริมความคิดจินตนาการต่างๆของเด็กที่มีความบกพร่องได้ อีกทั้งศิลปะยังช่วยฝึกทักษะการรับรู้และความสัมพันธ์ของมือและตาของเด็ก (Arnhien 1983 : 9 – 11, อ้างถึงใน สมศรี อดุลยรัตนพันธุ์ 2546 : 2)

ด้วยปัญหาทางด้านการเขียนสะกดคำเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการศึกษาเล่าเรียนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จึงทำให้การสอนด้วยวิธีปกติมีข้อจำกัดในการช่วยเหลือให้เด็กเหล่านี้ การสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ซึ่งจะเห็นว่า

กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้ใช้ประสาทสัมผัสเพิ่มมากขึ้น ได้รับสัมผัสทางนิ้วมือที่สัมผัสตัวอักษรจากการปั้นและการโรยทรายสีซึ่งมีมิติเพิ่มขึ้น ได้เห็นสีของคำที่ต่างกันทำให้เข้าใจและสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมศิลปะมาสู่การจำคำและเขียนสะกดคำได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทดลองใช้กิจกรรมศิลปะมาพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

สมมติฐานในการศึกษา

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

ขอบเขตการศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 คน จากการคัดแยกโดยใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ ของกรมวิชาการ แบบสำรวจปัญหาในการเรียนของ ผดุง อารยะวิญญู และการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก การสัมภาษณ์เด็ก ผู้ปกครอง ครูผู้สอน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมศิลปะ
- 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเขียนสะกดคำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความยุ่งยากหรือมีความลำบากในการเขียนสะกดคำ มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำ หมายถึง ความสามารถในการจำตัวอักษรและเขียนสะกดคำโดยเรียง พยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ และตัวการันต์ได้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ซึ่งวัดจากแบบประเมินการเขียนสะกดคำภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. คำ หมายถึง คำที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นคำยากที่บรรจุในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย เล่ม 1 ชุดพื้นฐานภาษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บทที่ 1 - 4 โดยเลือกเฉพาะคำที่นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไม่สามารถเขียนสะกดคำเหล่านั้น แต่สามารถอ่านได้ถูกต้อง

4. กิจกรรมศิลปะ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำ ด้วย การปั้นดินน้ำมัน การโรยทรายสี ซึ่งการจัดกิจกรรมศิลปะจะจัดให้สอดคล้องกับคำตามที่ผู้วิจัยกำหนดจากแบบประเมินการเขียนสะกดคำที่ใช้ในการทดลอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำได้
2. เพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน สามารถนำการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาด้านการเขียนแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้รวบรวมศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมการเขียนสะกดคำแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.2 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน

1.2.1 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

1.2.2 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน

1.3 หลักการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.3.1 การสอนเขียนสะกดคำแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.3.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.4 กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1.4.1 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะ

1.4.2 กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กประถมศึกษา

1.4.3 การสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมการเขียนสะกดคำ

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมการเขียนสะกดคำแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.1 ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ศรียา นิยมธรรม (2537 : 3) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities Children) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเข้าใจ การใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียน ซึ่งความผิดปกตินี้อาจเห็นได้ในลักษณะของการมีปัญหาในการรับฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกด หรือการคำนวณ ตลอดจนการรับรู้อันเป็นผลจากความผิดปกติทางสมอง แต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากการมองเห็น ปัญญาอ่อน การไม่ได้ยิน การเคลื่อนไหวไม่ปกติเนื่องจากร่างกายพิการ มีอารมณ์แปรปรวนหรือเด็กที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 115) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในขบวนการทางจิตวิทยา ทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือมีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขนขา ลำตัว สายตา การได้ยิน อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

จรัสลักษณ์ จิรวินูลย์ (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ว่า ปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นภาวะความบกพร่องที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาในการใช้ภาษาทางการอ่าน การเขียน การสะกดคำ และการคำนวณ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่า เรื่องหนึ่งซึ่งมีสาเหตุมาจากความบกพร่องในการแปลข้อมูลที่สมอง ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนกับเด็กคนอื่นๆ ความบกพร่องนี้ทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อการเรียน ทำให้มีผลการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับระดับเชาว์ปัญญา (IQ) ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวสายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัว

กานดา พุฒ (2547 : 123) กล่าวว่าปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities หรือ LD) เป็นภาวะบกพร่องที่ทำให้บุคคลมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถที่แท้จริงอันเนื่องมาจากมีปัญหาด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน คำนวณ และใช้เหตุผล ความบกพร่องทางการเรียนรู้นี้เกิดจากระบบสมองส่วนกลางมีโครงสร้าง หรือการทำหน้าที่ผิดปกติ (Central Nervous System Dysfunction) จึงทำให้บุคคลมีปัญหาเกี่ยวกับระบบกระบวนการจัดการข้อมูล (Information Processing System) ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลผ่าน

ประสาทสัมผัส เก็บจำข้อมูล และเรียกกลับข้อมูลมาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งด้านการเรียนหรือการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

กล่าวโดยสรุป เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องของขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้หรือเกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรมทำให้เด็กมีปัญหายุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวันซึ่งมีผลโยงไปถึงการมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน และการสะกดคำ หรือการคำนวณ ตลอดจนปัญหาในเรื่องการเคลื่อนไหว การรับรู้ อารมณ์ พฤติกรรม โดยไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

1.2 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน

1.2.1 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีลักษณะความบกพร่องที่แสดงออกในหลายๆลักษณะ ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้แบ่งประเภทของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยเฉพาะด้านการอ่านไว้หลายท่าน ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2546 : 65 – 67) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ดังนี้

1. พฤติกรรมการอ่านทั่วไป

1.1 อาการเครียดหรือเกร็ง เช่น ขมวดคิ้ว เปล่งเสียงสูง กัดริมฝีปาก เป็นต้น

1.2 อาการไม่แน่ใจ ไม่มั่นคงทางอารมณ์ เช่น ปฏิเสธไม่ยอมอ่านตามที่ครูสั่งร้องให้ พยายามทำให้ครูใจวุ่น

1.3 หลงตัวอักษร เช่น อ่านซ้ำที่เดิมหลายครั้ง อ่านข้ามข้อความ อ่านข้ามบรรทัด อ่านแล้วหลงบรรทัดไม่รู้ว่าตนเองอ่านถึงไหน เป็นต้น

1.4 สายหน้า หรือสั้นศรีษะ

1.5 จับหนังสือจนชิดหน้าเกินไป หรือห่างเกินไป

2. อ่านคำไม่ถูกต้อง

2.1 อ่านข้าม เช่น เสียงดังฟังชัด อ่านว่า เสียงดังชัด

2.2 อ่านเพิ่ม เช่น ฝี่เสื่อมาถึง อ่านว่า ฝี่เสื่อบินมาถึง

2.3 อ่านคำอื่นแทน เช่น ต้นตะแบก อ่านว่า ต้นปะแตก

2.4 อ่านกลับหลัง เช่น ฟีน้อง อ่านว่า น้องฟี

2.5 อ่านออกเสียงผิด เช่น ปลุกบ้าน อ่านว่า ปุกบ้าน

2.6 อ่านสลับคำหรือสลับตัว เช่น เกิดเป็นคนควรหมั่นขยันเอย เป็น เกิดเป็นคนควรขยันหมั่นเอย

2.7 อ่านไม่ออก เด็กจะหยุดอ่านเมื่ออ่านมาถึงคำที่เด็กอ่านไม่ได้ พยายามอ่านคำนั้นอีกครั้ง เด็กอ่านผิดหรือข้ามคำนั้นไปโดยไม่อ่าน

2.8 อ่านช้ามาก เช่นพยายามอ่านทีละคำ กว่าจะอ่านได้แต่ละบรรทัดใช้เวลานาน นาทีหนึ่งอ่านได้เพียง 20-30 คำเท่านั้น ในขณะที่เด็กปกติอาจอ่านได้นาทีละ 100 คำขึ้นไป

3. ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 จำรายละเอียดไม่ได้ไม่สามารถตอบคำถามท้ายบทได้หลังจากอ่านเรื่องแล้ว เช่น ในเรื่องสุนัขชื่ออะไร

3.2 จัดลำดับขั้นตอนไม่ได้ เช่น ลำดับเหตุการณ์ไม่ได้ว่า เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน-หลัง

3.3 ไม่เข้าใจใจความสำคัญ เด็กไม่สามารถตอบได้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับอะไรมากที่สุด

4. ปัญหาอื่นๆ

4.1 อ่านทีละคำ อ่านได้หนึ่งคำแล้วหยุด หรืออ่านๆหยุดๆ เพราะอ่านไม่ได้

4.2 อ่านเว้นวรรคผิด เช่น รถของ เขาวิ่งมาเรื่อยๆ

4.3 อ่านด้วยเสียงเบาเกินไป จนแทบไม่ได้ยินเสียงอ่าน ครูต้องบอกให้อ่านดังๆ และบอกหลายครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 29) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ดังนี้

เด็กที่มีปัญหาทางการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับเด็กในชั้นเรียนเดียวกันแม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษแล้วซึ่งอาจเป็นผลจากความบกพร่องของการมองเห็นหรือได้ยิน พฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสมจึงปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น เครียด อารมณ์เสีย อ่านหลงบรรทัด อ่านข้ามคำ อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ อ่านเรียงลำดับคำผิด อ่านสับสนตำแหน่ง อ่านสับสนระหว่างอักษรหรือคำที่อ่าน บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้ จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้ แยกสระเสียงสั้น-ยาวไม่ได้ เป็นต้น

เบญจพร ปัญญา (2545 :5- 6) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ดังนี้

1. อ่านช้า มีความยากลำบากในการอ่าน เช่น อ่านคำต่อคำ จะต้องสะกดคำจึงจะอ่านได้
2. อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน
3. ไม่ระมัดระวังในการอ่านจะเดาคำจากอักษรตัวแรก เช่น บาท เป็น บท
4. อ่านข้าม อ่านเพิ่มคำ อ่านผิดประโยค หรือผิดตำแหน่ง

5. อ่านโดยไม่เน้นคำ หรือเน้นข้อความบางตอน
6. จำคำศัพท์ได้จำกัด พยายามอธิบายความหมายของคำที่อ่านไม่ได้
7. ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ได้
8. เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้
9. จับใจความสำคัญหรือเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านไม่ได้
10. ไม่รู้จักเดาคำจากคำหรือประโยคที่อยู่หน้าหรือหลังคำหรือย่อหน้านั้นๆ

สรุปได้ว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน คือ เด็กที่มีความยากลำบากในการอ่าน ได้แก่ อ่านช้า อ่านถอยหลัง หลงบรรทัด จำตัวอักษรไม่ได้ จำคำไม่ได้ ลังเลในการอ่าน อ่านไม่ถูกต้อง ได้แก่ อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน อ่านออกเสียงผิด อ่านสลับคำ อ่านข้ามคำ อ่านเพิ่มคำ อ่านเว้นวรรคผิด ประสมคำผิด และไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน

1.2.2 เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน

ทักษะในการเขียน เป็นทักษะขั้นสูงที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าทักษะ ในการฟัง การพูด และการอ่าน การเขียนนอกจากเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนแล้ว การเขียนยังต้องอาศัย แนวความคิดที่ผู้เขียนจะพยายามสื่อสารกับผู้อ่าน รวมทั้งต้องอาศัยทักษะในการใช้สายตา การเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อเล็ก การทำงานประสานกันระหว่างสายตากับการบังคับมือและ การเรียบเรียง แนวความคิดในการเขียนด้วย

จึงมีผู้ทำการศึกษาค้นคว้าได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ไว้หลายท่าน ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 21-30) ได้กล่าวถึงลักษณะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ดังนี้

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเขียน อาจแสดงพฤติกรรมในการเขียนดังนี้

1. ไม่สามารถถอดคำที่ครูเขียนบนกระดานลงบนสมุดของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
2. เขียนประโยคตามครูไม่ได้
3. ไม่สามารถแยกรูปทรงทางเรขาคณิตได้
4. บางรายอาจมีปัญหาในการผูกเชือกกรองเท้าหรือใช้มือหยิบจับสิ่งของ
5. ใช้สายตาในการจดจำสิ่งของไม่ได้ หรือได้ไม่ดี เด็กอาจบอกได้ว่าภาพที่อยู่บนกระดานคือภาพอะไร แต่พอครูหยิบภาพออกไปให้พื้นสายตา เด็กจะจำภาพนั้นไม่ได้และบอกไม่ได้ว่าภาพที่เห็นเมื่อครู่นี้คือภาพอะไร
6. เขียนไม่เป็นคำ อาจเป็นลายเส้น แต่อ่านไม่ได้
7. เขียนเป็นประโยคไม่ได้ เรียงคำไม่ถูกต้อง

8. รูปของตัวอักษรที่เขียนอาจไม่แน่นอน ตัวอักษรที่เด็กเขียนแต่ละครั้งอาจมีรูปทรงที่แตกต่างกันไป

ความบกพร่องทางการเขียนนี้ ไม่รวมไปถึงปัญหาของเด็กที่เขียนคำยากไม่ได้ อันเนื่องมาจากการที่เด็กไม่ตั้งใจเรียน เด็กขาดเรียนบ่อย หรือขี้เกียจอ่านหรือเขียนหนังสือ การไม่ส่งงานที่ครูมอบหมายให้ทำ เป็นต้น

ความบกพร่องทางการเขียน อาจจำแนกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. ดิสกราเฟีย (Dysgraphia) หมายถึง การที่เด็กไม่สามารถเขียนหนังสือได้ เช่น จับดินสอไม่ได้ ลอกคำศัพท์หรือตัวอักษร หรือตัวเลข หรือรูปทรงทางเรขาคณิตจากกระดานลงบนสมุดของตนไม่ได้ หรือทำได้แต่ลายมืออ่านยาก

2. ความบกพร่องในการจำ (Recall Deficits)

3. ความบกพร่องทางโครงสร้างของภาษา (Syntax Deficits)

เบญจพร ปัญญา (2545 : 4-5) ได้กล่าวถึงลักษณะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ดังนี้

1. การเขียนพยัญชนะ เด็กจะลากเส้นวนๆ ไม่รู้ว่าจะมีหัวเข้าในหรือออกนอก ขีดวนๆ ซ้ำๆ
2. เรียงลำดับอักษรผิด เช่น สถิติ เป็นสติ
3. เขียนพยัญชนะหรือตัวเลขสลับกัน เช่น ม - น , ก - ถ , ด - ค , b - d , p - q , 6 - 9
4. เขียนพยัญชนะ ก - ฮ ไม่ได้ แต่บอกให้เขียนเป็นตัวๆ ได้
5. เขียนพยัญชนะกลับกัน คล้ายมองจากกระจกเงา
6. เขียนคำตามตัวสะกด เช่น บอริการ (บริการ)
7. สะกดผิด โดยเฉพาะคำพ้องเสียง คำสะกดแม่เดียวกัน ตัวการ์นต์ เช่น อันตลาย (อันตราย) บดบาด (บทบาท) ตวดทาน (ตรวจทาน) แพลด (แพทย์) เป็นต้น
8. เขียนหนังสือ ลอกใจทย์จากกระดานซ้ำเพราะกลัวสะกดผิด
9. เขียนไม่ตรงบรรทัด เขียนต่ำหรือเหนือเส้น ขนาดตัวอักษรไม่เท่ากัน ไม่เว้นขอบ ไม่เว้นช่องไฟ

10. จับดินสอหรือปากกาแน่นมาก

11. ลบบ่อยๆ เขียนทับคำเดิมหลายครั้ง เขียนหนังสือตัวโต

ศรียา นิยมธรรม (2546 : 157 - 159) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้การเขียนนั้น เริ่มจากการที่เด็กต้องพัฒนาทักษะทางภาษาหลายอย่าง ตั้งแต่การรับรู้การเรียนรู้ลำดับ ความจำ และความสัมพันธ์ของการใช้มือและตา เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า จำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นก่อนการเขียน การเขียนยังจำเป็นต้องอาศัยทักษะที่เกี่ยวข้องกับการพูด

รวมถึงความเข้าใจในคำพูด และการแสดงออก การจำแนกเสียงที่ได้ยิน การเรียงลำดับการพูด และการจำคำพูด ความบกพร่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่งทีกล่าวมานี้ เป็นผลให้ความสามารถที่จะสื่อความคิดในการเขียนบกพร่องไป แต่ความสามารถที่จะคัดลอกได้ถูกต้องแม่นยำยังคงมีอยู่

เด็กที่รู้คำศัพท์น้อย มีทักษะการอ่านไม่ดี มีความยุ่งยากในเรื่องการใช้ไวยากรณ์และการเรียงลำดับประโยค ไม่สามารถเรียบเรียงและแปลความคิดไปในรูปของการเขียนได้ มักจะเขียนคำตลกๆ หล่นๆ มักใช้คำสรรพนาม กริยาผิด เท่าๆกับที่เขียนผิดไวยากรณ์ หากเป็นภาษาอังกฤษก็จะสับสนในเรื่องการเขียนอักษรตัวเล็กตัวใหญ่ เครื่องหมายวรรคตอนอย่างเด่นชัด

เด็กที่มีความบกพร่องในการจำแนกเสียงจะมีปัญหายุ่งยากในการเขียนตัวอักษรแทนเสียงที่ได้ยินในคำต่างๆและมักสับสนตัวอักษรที่มีเสียงคล้ายคลึงกัน ส่วนการเขียนเองหรือการเขียนตามคำบอกจะสะกดผิด เขียนตลกๆ หล่นๆหรือเขียนตัวอักษรเพิ่มเข้าไป เด็กที่ไม่สามารถได้ยินลำดับของเสียงในคำจะไม่สามารถเขียนตัวอักษรได้ในลำดับที่ถูกต้อง ส่วนปัญหาเรื่องความจำจากการได้ยินมักจะเกี่ยวข้องกับปัญหายุ่งยากในการเขียนด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้การเขียนยังเกี่ยวข้องกับเรื่องการจำแนกทางสายตา การรับรู้ด้านมิติทางการเห็น ความจำจากการเห็น การบังคับกล้ามเนื้อ และการเคลื่อนไหวการประสานสัมพันธ์ของมือและตา ความบกพร่องในทักษะเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะส่งผลต่อการเขียนตามคำบอกและการเขียนเองเท่านั้น หากแต่ยังทำให้เกิดความยุ่งยากในการเขียนหรือลอกข้อความจากสิ่งที่เห็นด้วย

การที่เด็กจะเขียนได้ต้องสามารถจำและแยกแยะตัวอักษรหรือคำที่มองเห็นได้ ดังนั้นเด็กที่มีปัญหาด้านมิติการเห็นจะสับสนตัวอักษรที่มีรูปร่างคล้ายคลึงกัน แต่ทิศทางอาจกลับกัน และมีปัญหาในเรื่องแนวอนกับแนวตั้ง

สำหรับความบกพร่องเกี่ยวกับความจำจากการมองเห็นจะสะท้อนออกมาในรูปของการไม่สามารถระลึกและบอกถึงรูปร่างของสิ่งที่เห็นหรือลำดับของตัวอักษรและคำต่างๆ เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับความจำมักจะลอกแบบได้แต่ขาดความสามารถที่จะเขียนเอง หรือจากการเขียนตามคำบอกเนื่องจากไม่สามารถจำตัวอักษรหรือคำที่เห็นได้ ทักษะด้านการเห็นจะต้องรวมและประสานกับทักษะการเคลื่อนไหว เด็กที่ไม่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหวได้อาจจะอ่านหนังสือออกและอาจมีทักษะด้านการฟังและทักษะการเห็นที่จำเป็นต่อการเขียนแต่ไม่สามารถบังคับการเคลื่อนไหวให้เหมาะสมได้ จึงทำให้มีปัญหาด้านการเขียนตัวอักษรและคำต่างๆ ความบกพร่องในเรื่องการบังคับการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อจะมี จะพบได้ในสองลักษณะ กล่าวคือเด็กบางคนเขียนได้เร็วแต่เลินเล่อ จึงทำให้เขียนผิดลายมือไม่สวย อ่านยาก หรืออ่านไม่ออก ส่วนลักษณะหลังนั้นก็คือการเขียนได้ช้าระมัดระวังมากแต่ยังไม่สามารถเขียนอักษรให้สวยงามได้ และลักษณะการเขียนก็ไม่ใช่ที่ยอมรับ เด็กเหล่านี้มักจะมีปัญหายุ่งยากในการเขียนงานส่ง และในกรณีที่มีเวลาจำกัด ปัญหาที่ตามมาก็คือทำงานไม่เสร็จ

ข้อสังเกตพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาด้านการเขียน

1. เขียนอักษรกลับด้าน
2. เขียนโย้ไปโย้มา
3. เขียนตัวอักษรมีขนาดและรูปร่างไม่เท่ากัน
4. เขียนอักษรหรือคำติดกันจนเกินไป
5. มีปัญหาเรื่องช่องไฟและการเว้นวรรคตอน
6. คุณภาพของเส้นไม่ดี ลายมืออ่านยาก
7. เขียนไม่ตรงบรรทัดหรือไม่อยู่ในแนวเดียวกัน
8. ยุ่งยากในการลอกโจทย์หรือข้อความจากกระดานหรือหนังสือ
9. สะกดผิด
10. ลำดับอักษรผิดในคำต่างๆ
11. สลับตัวอักษรในคำต่างๆ
12. สะกดผิดในคำพ้องเสียง
13. ไม่เขียนตัวอักษรบางตัว
14. เขียนสะกดการันต์ไม่ถูกต้อง
15. เขียนไม่ได้ใจความหรือเขียนวกวน

สรุปลักษณะความบกพร่องในการเขียนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีหลายลักษณะ บางคนอาจบกพร่องเพียงลักษณะเดียว บางคนอาจมีความบกพร่องหลายลักษณะ ครูจึงควรเข้าใจกับปัญหาในการเขียนของเด็กให้ดีกว่าที่จะหาทางแก้ไขต่อไป เพื่อที่จะเลือกวิธีการที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาให้เด็กสามารถเรียนรู้และอยู่ร่วมในสังคมกับเด็กปกติได้

1.3 หลักการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

1.3.1 การสอนเขียนสะกดคำแก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ในการสะกดคำจะต้องใช้ทักษะย่อยๆหลายด้าน เด็กจะต้องอ่านเป็นคำๆได้ เด็กจะต้องหาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงที่ได้ยินกับโครงสร้างทางภาษา นำกฎเกณฑ์ทางภาษาไปใช้ได้ สามารถบังคับกล้ามเนื้อให้ลากเส้นไปตามที่ต้องการได้ ดังนั้นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ไม่สามารถสะกดคำได้ดี อาจมีสาเหตุมาจากความจำจากสายตา คือ มองเห็นตัวอักษรหรือคำแล้ว แต่จำคำหรือตัวอักษรไม่ได้ ความจำจากการฟัง คือ ได้ยินแล้วแต่จำสิ่งที่ได้ยินไม่ได้ การจำแนกโดยใช้สายตา คือ เห็นคำแล้วแต่บอกไม่ได้ว่าเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร การจำแนกเสียง คือ ได้ยินแล้วแต่บอกไม่ได้ว่าครูพูดคำใด โดยเฉพาะคำที่มีเสียงสระใกล้เคียงกัน และการใช้กล้ามเนื้อ

ในการวินิจฉัยปัญหาในการเขียนสะกดคำ ครูอาจทดสอบง่ายๆ โดยให้เด็กเขียนตามคำบอกก็ได้ ในการทดสอบที่มีระบบยิ่งขึ้น ครูอาจทดสอบการรับรู้ของเด็กในการใช้สายตา การฟัง การพูดด้วยก็ได้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 81 – 83) กล่าวถึงวิธีสอนการสะกดคำ ดังนี้

1. ตั้งกฎ (Rule – Based Instruction) ครูพยายามตั้งกฎเกณฑ์ให้แก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เพื่อสะดวกแก่การจดจำกฎเกณฑ์ต่างๆ ควรคำนึงถึงหลักภาษาเป็นสำคัญ และจะช่วยให้เด็กสะกดคำได้ง่ายขึ้น

2. ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน (Multi Sensory Approach) คือ ใช้ทั้งการฟัง การใช้สายตา และการเขียนพร้อมๆ กัน โดยปฏิบัติเป็นขั้นตอน ดังนี้

2.1 ครูเขียนคำใหม่ หรือคำยากลงบนกระดาษ ครูอ่านคำนั้นในขณะที่นักเรียนดูครู

2.2 นักเรียนใช้นิ้วชี้ลากไปตามตัวอักษรทีละตัวที่ประกอบขึ้นเป็นคำนั้น เอ่ยชื่อตัวพยัญชนะและสระ แล้วจึงอ่านออกเสียงคำนั้น เมื่อลากนิ้วครบทุกตัว

2.3 ครูเขียนคำนั้นลงบนสมุด และอ่านคำนั้น

2.4 ครูลบคำนั้นแล้วให้นักเรียนเขียนคำนั้นอีกครั้งหากนักเรียนเขียนผิดกลับไปเริ่มขั้นที่ 2 ใหม่ หากเด็กเขียนถูกให้ครูรวบรวมคำนั้นไว้เพื่อใช้ทดสอบในครั้งต่อไป

2.5 ในการสอนคำใหม่ คำต่อไป ครูอาจไม่ให้นักเรียนใช้นิ้วลากตามตัวอักษรก็ได้ แต่ปฏิบัติตามขั้นที่ 1 – 4 หากนักเรียนมีปัญหาในการสะกดคำ จึงให้นักเรียนใช้การสัมผัส

3. การสะกดตามครู (Imitation Method) วิธีนี้เป็นวิธีที่มีขั้นตอนง่ายๆ คือ ครูสะกดคำนั้นลงบนกระดาษ หรือลงบนกระดาษ ครูพูดไปด้วยว่าคำนั้นประกอบด้วยพยัญชนะและสระใดบ้าง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามครูทุกประการ แต่พูดให้เสียงดังกว่าครู ครูให้แรงเสริมทันทีที่เด็กทำถูกหากเด็กสะกดผิด ครูบอกเด็กว่า ตัวสะกดที่ถูกต้องเป็นเช่นใด ฝึกซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง จนกระทั่งเด็กสะกดคำได้เอง

4. การกำหนดคำ (Word Lists) ครูเขียนคำยากลงบนกระดาษให้เด็กลอกคำเหล่านั้นลงในสมุด ครูให้เด็กฝึกสะกดคำเหล่านั้นปากเปล่า และเขียนสะกดคำด้วยตนเอง ครูทดสอบเด็กทุกวันเมื่อเด็กสะกดคำใดได้ถูกต้องครูให้รางวัลและลบคำนั้นออก ให้เด็กฝึกสะกดคำที่เหลือต่อไป ครูทดสอบทุกวันครูอาจเพิ่มคำใหม่ให้เด็กอีก รายการคำสำหรับเด็กแต่ละคนอาจไม่เหมือนกัน จำนวนคำที่ครูมอบหมายให้เด็กฝึก มีจำนวนอยู่ระหว่าง 3 – 8 คำต่อครั้ง หากจำนวนคำมีมากเกินไปมักไม่ได้ผล

เบญจพร ปัญญา (2545 : 32 – 35) กล่าวถึงการช่วยเหลือเรื่องการเขียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียนดังนี้

ความสามารถด้านการเขียนจะเริ่มต้นจากการจำคำ จนกระทั่งสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความและบทความได้ในที่สุด การช่วยเหลือแต่ละระดับ มีดังนี้

ระดับอนุบาล

1. ให้เด็กอ่านพยัญชนะหรือคำที่คู่กับภาพ เพื่อให้เด็กจำคำที่สอดคล้องกับเสียงและภาพ จากนั้นให้เด็กเขียนพยัญชนะหรือคำ
2. ให้เด็กดูบัตรคำแล้ว ออกเสียงซ้ำๆ โดยไม่ต้องลากเส้นจนกว่า “จำคำ” ได้ แล้วให้เด็กเขียนพยัญชนะจากความจำ
3. มองดูคำศัพท์ ออกเสียง 1 ครั้ง แล้วให้เด็กเขียนจากความจำ
4. ชี้ให้เด็กเห็นความแตกต่างระหว่างพยัญชนะหรือคำ เช่น ถ,ท รูปร่างกาย ก ตัว “ถ” มีหัวพยัญชนะเข้าข้างใน “ท” มีหัวพยัญชนะออกนอก
5. ทำช่องตารางที่มีขนาดใหญ่ประมาณ 1 X 1 นิ้ว ให้เด็กฝึกเขียนพยัญชนะ เมื่อเด็กเขียนได้ดีขึ้น ให้ลดขนาดตารางลง
6. ใช้ประสบการณ์จากประสาทสัมผัสหลายๆทาง เน้น “ การใช้นิ้วสัมผัส การมองเห็น อ่านออกเสียง (การได้ยิน) โดยใช้ประสาทสัมผัสหลายๆอย่างพร้อมกัน”

ในเด็กที่มีปัญหาการเขียนค่อนข้างมาก จำเป็นต้องฝึกฝนการรู้จักคำโดยผ่านระบบประสาทสัมผัสหลายๆทาง ได้แก่ การเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสัมผัสด้วยนิ้วมือ โดยการลากเส้นตามตัวอักษรหรือรอยปะ (Visual Auditory Kinesthetic and Tactile Approach, VAKT) วิธีการมีขั้นตอน ดังนี้

1. เลือก ตัวอักษร/คำที่เด็กสนใจหรือคำที่ง่าย เขียนบนกระดาษ
2. เด็กใช้นิ้วลากเส้นตามตัวอักษร ออกเสียงไปพร้อมกันจนกว่าเขียนเสร็จ ทวนซ้ำจนกว่าเด็กจะเขียนคำบนกระดาษได้จาก “ความจำ”

นอกจากนี้สามารถฝึกลากเส้นตามรอยปะ บนกระดาษทราย อักษรตัวนูน กระดาษทราย แผ่นหลังหรือลากเส้นในอากาศ คว่ำจับตัวอักษรในถุงหรือในกล่อง เพื่อให้เด็กรู้จักพยัญชนะหรือคำเพิ่มเติม

ระดับประถมต้น

1. ฝึกการฟังเพื่อให้เด็กสามารถแยกเสียงคำพ้องหรือคำที่มีเสียงคล้ายกัน
2. เมื่อเด็กรู้จักพยัญชนะและสระมากขึ้น ให้เด็กเลือกพยัญชนะและสระมาผสมคำตามที่ครูออกเสียง
3. เมื่อเด็กอ่านหนังสือเจอคำศัพท์ใหม่ ให้อ่านออกเสียงคำศัพท์นั้น โดยให้สะกดคำและเขียนไปพร้อมๆกันเพื่อรู้จักคำ

4. สอนตามหลักภาษาอย่างช้าๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ ถ้าเด็กเขียนผิดให้เด็กคัดคำผิดซ้ำๆ แล้วใช้วิธี จำ จนชินใจ

5. ใช้วิธี คู-ปิด-เขียน-ตรวจสอบ เป็นวิธีที่ได้ผลดี เริ่มต้นโดยให้เด็กคัดคำศัพท์ที่มักเขียนผิด คำศัพท์ที่ว่ายบท ต่อมาลองปิดสมุดเขียนคำศัพท์นั้นจากความจำ เมื่อเขียนได้ดีขึ้นให้เขียนคำศัพท์ตามคำบอก แล้วตรวจทานแก้ไข

6. ให้เด็กแต่งประโยค จากคำศัพท์ที่เด็กรู้หรือคำที่ครูกำหนด

7. เติมคำหรือข้อความในประโยคให้ถูกต้อง

8. ให้เด็กเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้อง

9. ให้เด็กเรียงความจากคำศัพท์ที่รู้

10. ให้เด็กเติมคำในช่องว่าง หรือใช้คำศัพท์อื่นที่มีความหมายเหมือนกันแทน แล้วตรวจทานแก้ไข

11. ใช้สีเพื่อบ่งเน้นคำบางคำ เช่น คำการันต์ คำประวิสรรชนีย์ เป็นต้น

12. เตือนเด็กล่วงหน้าให้ระวังสะกดผิด

13. ช่วยเด็กให้รู้จักเดา “คำ” จากเนื้อเรื่องหรือบริบท เช่น ท/ธ เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ ใช้ “ธ” ฯลฯ

14. คำที่สะกดด้วย ร/ล มักจะสะกดด้วยตัวเดียวกันทั้งคำ เช่น กระจอก ลูกลูลูกกลน เหลวไหล พลุพล่าน หรรษา ผลิผลาม เป็นต้น

15. ใช้โคลงกลอน หรือร้อยแก้วร้อยกรอง เพื่อจำคำศัพท์ที่เกี่ยวกับคำควบกล้ำและสระบางตัว เช่น ทธ อ่าน เป็น “ซ” การใช้สระ “ไ” คำที่ใช้ “บร” เป็นต้น

16. คำพ้องเสียงอาจใช้วิธีจำคำจากความหมายของคำ เช่น กำเนิด – กำเนิด สมุทร – สมุด บาด-บาท-บาตร โจทย์ – โจทก์ ประทาน – ประธาน เป็นต้น

17. คำที่มีหลายความหมายอาจจำในรูปประโยค

18. ทบทวนบทเรียนโดยการทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ จากหนังสือหลายๆเล่ม เพื่อให้เด็กไม่เบื่อ

19. ให้เด็กฝึกอ่านและเขียนจากหนังสือเล่มอื่นด้วย จะได้ทราบว่าเด็ก “รู้จริง รู้แจ้ง” ไม่ใช่เดาคำ

20. หาวิธีการที่ทำให้เด็กจำคำได้รวดเร็วและแม่นยำ

21. ในรายที่เป็นรุนแรง อาจสอนเน้นเฉพาะคำที่พบบ่อย

สรุป การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยเฉพาะก้านการเขียนสะกดคำ ควรจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับความสามารถของเด็ก โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่างๆกันไป และกิจกรรมที่จัดขึ้นควรให้เด็กมีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้

1.3.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การสอนโดยวิธีของเฟอร์นาลด์

วิธีการสอนของเฟอร์นาลด์ (อ้างถึงใน มนต์ธีร พัฒนาวงศ์ 2548 : 32) เป็นวิธีการสอนอ่านคำทั้งคำ (Whole – Word Method) ที่เน้นการใช้ประสาทสัมผัสการรับรู้ทางด้านสายตา ด้านการได้ยิน ด้านการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆโดยไม่ต้องมองเห็น ซึ่งรับสัมผัสได้โดยอาศัยประสาทในกล้ามเนื้อ เย็น ข้อต่อ ด้านการรับสัมผัสซึ่งอยู่บริเวณผิวหนัง รับความรู้สึกต่อการสัมผัส แรงกด ลักษณะพื้นผิว ความร้อน เย็น ความเจ็บปวด และการเคลื่อนไหวของบริเวณผิวหนัง ซึ่งเป็นที่มาของ VAKT ซึ่งสามารถนำมาใช้สอนได้ทั้งการอ่านและการเขียน หลักวิชาการของเฟอร์นาลด์เป็นที่มาของคำว่า VAKT ซึ่งมาจาก V – Visual การมองเห็น

A – Auditory การได้ยิน K- Kinesthetic การเคลื่อนไหว T- Tactile การสัมผัส

ไมเออร์และโดนัลด์ (Myers and Donald 1976 : 283-286, อ้างถึงใน มนต์ธีร พัฒนาวงศ์ 2548 : 32 - 36) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของการสอนโดยวิธีของเฟอร์นาลด์ (The Fernald Method) ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 อนุญาตให้เด็กเลือกคำที่อยากจะเรียน โดยไม่คำนึงถึงความยาวของคำ ครูเขียนคำนั้นให้เด็กด้วยดินสอในกระดาษ โดยใช้ขนาดตัวอักษรใหญ่เหมือนเขียนบนกระดานดำหรือพิมพ์ก็ได้ ให้นักเรียนใช้นิ้วชี้คำและออกเสียงในแต่ละส่วนของคำที่เขาชี้ไป ทำขั้นตอนนี้ไปเรื่อยๆจนกว่านักเรียนสามารถเขียนคำนั้นได้เองโดยไม่ต้องมองต้นแบบ อนุญาตให้นักเรียนเหลื่อมมองต้นแบบได้ถ้าจำเป็น ให้นักเรียนเขียนคำนั้นลงบนกระดาษ จากนั้นให้เขาแต่งเป็นเรื่องราวด้วยตนเอง พิมพ์เนื้อเรื่องที่เด็กแต่งขึ้นนั้นและให้เขาอ่านให้ครูฟัง ให้เด็กเก็บเอกสารนี้ไว้ในแฟ้มคำส่วนตัวของแต่ละคน โดยจัดเรียงคำตามลำดับอักษร ให้เด็กได้เรียนรู้การเรียงตัวอักษรตามโอกาสอันควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการใช้พจนานุกรม รวมทั้งเรียนรู้ตัวอักษรไปด้วย ในกรณีของเด็กที่ไม่สามารถอ่านได้เลยทุกคำให้กลับไปใช้วิธีอ่าน และให้เด็กชี้ตามไปด้วย จนกระทั่งเด็กมีทักษะที่เพียงพอที่จะก้าวไปสู่ขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

ลักษณะของขั้นตอนที่ 1 สรุปได้ดังนี้

1. การสัมผัสด้วยนิ้วโดยตรง เด็กอาจใช้นิ้วมือหนึ่งถึงสองนิ้วในการชี้คำที่อ่าน ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดเร็วขึ้นมากเมื่อเด็กใช้นิ้วสัมผัส มากกว่าการใช้ดินสอหรืออุปกรณ์อื่นๆ
2. เขียนคำที่ชี้อ่านได้จากความทรงจำ เด็กไม่ควรลอกคำที่เขาชี้นิ้วอ่านมานั้น ด้วยการมองกลับไปกลับมา ระหว่างต้นแบบกับกระดาษของเขา เพราะจะทำให้ขาดการปะติดปะต่อ ไม่ได้ความหมายของคำ และการเขียนถูกขัดจังหวะ ตาของเด็กควรอยู่ที่คำที่เด็กเขียน

3. เขียนคำทั้งคำ การเรียนรู้ที่ดีต้องเขียนคำและเรียนรู้คำทั้งคำในเวลาเดียวกัน ไม่ควรเรียนรู้เพียงเสียงหรือเป็นพยางค์ ถ้าเด็กยังเขียนคำไม่ถูกต้อง ให้นำคำที่เขาเขียนผิดออกทันที ให้เด็กดูและอ่านด้วยการชี้นิ้วอีกครั้ง และเขียนในกระดาษแผ่นใหม่ การลบหรือแก้ไขคำเฉพาะส่วนที่ผิดนั้นจะทำให้เด็กสับสน

4. การใช้คำในประโยค การฝึกใช้คำในประโยคบ่อยๆ จะทำให้เด็กคุ้นเคยกับความหมายของคำที่ถูกต้อง โดยปกติในการพูด เด็กจะรู้ศัพท์ที่มากพอที่จะอธิบายสิ่งต่างๆ ได้ เมื่อเขามีปัญหาหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับคำศัพท์นั้น เขาควรที่จะเริ่มเรียนรู้โดยการเขียนและอ่านคำต่างๆ ที่พวกเขาใช้ในการพูดอยู่แล้ว

ขั้นที่ 2 การอ่านโดยใช้นิ้วชี้ไปด้วยไม่จำเป็นอีกต่อไป เด็กมีการพัฒนาทักษะเพียงพอในการเรียนรู้คำด้วยการมองที่คำต้นแบบ อ่านออกเสียง และจากนั้นเขียนคำบนกระดาษโดยไม่ลอกจากต้นแบบ เด็กสามารถเขียนและอ่านตามใจชอบในสิ่งที่เขาเขียน การเขียนจะกลายเป็นเรื่องง่ายสำหรับเขา และเขาก็สนใจการเขียนมากขึ้น ครูควรอนุญาตให้เขาเขียนอะไรก็ได้ที่เขาสนใจ

สิ่งที่เกี่ยวข้องกันระหว่างขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 คือ เด็กออกเสียงอย่างต่อเนื่องในคำที่เขาเรียนอยู่ การมองเห็นและการออกเสียงต้องสัมพันธ์กัน แต่แต่ละคนควรมองในส่วนที่เขาอ่านไปด้วย การออกเสียงคำก็ควรเป็นไปอย่างธรรมชาติไม่ควรออกเสียงดังหรือเพี้ยนจากความ เป็นจริงของพยางค์ ในแต่ละพยางค์ ซึ่งจะทำให้เด็กลิ้มคำทั้งหมดได้ ในการเขียนก็เช่นกัน ให้นักเรียนออกเสียงพยางค์ที่เขาเขียนไปด้วย เพื่อเด็กจะได้ฝึกทั้งทักษะการพูดและการเขียนในเวลาเดียวกันโดยไม่รู้ตัว

เฟอร์นันดส์แนะนำว่าไม่ควรจำกัดเวลาหรือจำนวนครั้งในการที่นักเรียนดูคำต้นแบบ เพราะโดยทั่วไป เด็กจะลดจำนวนการมองได้ที่ละน้อย จากนั้นให้เริ่มคำใหม่ สั้นๆ 2-3 คำ ทำไปเรื่อยๆ ในที่สุดเด็กจะไม่จำเป็นต้องมองต้นแบบอีกต่อไป ช่วงเวลาในการให้เด็กอ่านด้วยการชี้ นิ้วไปด้วยหรือการมอง ใช้เวลาประมาณ 2-8 เดือน เนื้อหาการเรียนไม่ควรง่ายจนเกินไปต่อระดับสติปัญญาของเด็กทั้งในเรื่องของความยาวและความซับซ้อนของคำ เด็กจะมีแรงบันดาลใจมากกว่าที่จะอ่านและเขียนเนื้อหาที่ยาก เมื่อเด็กได้ค้นพบหลักหรือเทคนิคที่เขาทำได้จากการเขียนและอ่านคำที่ยากแล้ว จะทำให้เขามีความยินดีที่จะเรียนรู้ คำที่ยาวและซับซ้อนจะง่ายต่อการจำมากกว่า สำหรับการนำมาใช้ในครั้งต่อไป เมื่อการอ่านคำด้วยการชี้นิ้วหรือการมองไม่จำเป็นแล้ว ครูสามารถแยกแยะเพิ่มระหว่างคำง่ายและคำยาก และการเขียนคำต้นแบบก็สามารถเขียนขนาดปกติได้

ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องจากหนังสือ นักเรียนสามารถอ่านและบอกได้ว่าคำไหนที่เขาไม่รู้จัก เมื่ออ่านเรื่องจบแล้วให้ทบทวนคำใหม่ จากนั้นให้เขียนคำออกมาจากความจำ และตรวจดูว่าคำเหล่านั้นมีอยู่หรือไม่

ขั้นที่ 4 เริ่มจากให้นักเรียนพูดโดยทั่วไป ถึงการสร้างคำใหม่ๆ ที่คล้ายคลึงกับคำที่เขาารู้อยู่แล้ว ในตอนนี้ความสนใจในการอ่านของเด็กจะเพิ่มขึ้น เด็กจะอยากอ่านหนังสือด้วยตัวเอง เมื่อเด็กพัฒนาทักษะในการอ่านจนอยู่ในภาวะปกติแล้ว และเด็กจะพบว่า การอ่านเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น ในการสอนอ่านสื่อการสอนที่มีระดับยาก ควรกระตุ้นให้เด็กกวาดสายตาให้ทั่วทั้งย่อหน้าและหาคำที่เด็กไม่รู้ก่อน และให้เด็กศึกษาคำเหล่านั้นก่อนที่จะอ่านย่อหน้าทั้งหมด เด็กจะสามารถจำคำใหม่ได้ง่ายขึ้นถ้าออกเสียงคำเหล่านั้นในขณะที่เขียน ให้เด็กออกเสียงซ้ำอีกครั้ง แล้วปิดกระดาน และเขียนใหม่อีกรอบ จนในที่สุดเด็กมีทักษะมากพอที่จะจำคำเหล่านั้นรวมถึงความหมายได้

การสอนทั้ง 4 ขั้นของเฟอร์นาลด์นี้ นำมาใช้ได้กับนักเรียนที่อ่านหนังสือออกเป็นบางส่วนระหว่างแต่ละขั้นตอนในวิธีนี้ ควรประเมินนักเรียนอย่างต่อเนื่องในอัตราการจำคำต่างๆ ที่ได้เรียนถ้าอัตราการจำคำลดลง ให้กลับไปใช้ขั้นตอนที่ 1 ใหม่

1.4 กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้อย่างเหมาะสมตามวัย ดังที่ ดนุ จีระเดชากุล (2541 : 101) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรมศิลปะ เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่จะช่วยเป็นแนวทางให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในรูปของกิจกรรม กิจกรรมเหล่านั้นอาจอยู่ในรูปของวัตถุ สิ่งของ หรือรูปภาพ ช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักค้นคว้าทดลองและสื่อความคิดของตนเองให้แก่ผู้อื่น และสิ่งที่อยู่รอบตัว เป็นการพัฒนาความคิด การสังเกต เพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ เกิดพัฒนาการของระบบกล้ามเนื้อ ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือให้แข็งแรง ให้จับดินสอขีดเขียนได้ เป็นการฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เพื่อให้มีพื้นฐานการเขียนที่ดี ช่วยพัฒนาระบบประสาท มีความสัมพันธ์ระหว่างอวัยวะ ร่างกาย และสมองนำไปสู่ทักษะของการเรียน การอ่าน และการเขียนได้เป็นอย่างดี

1.4.1 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะ

จิตทนายธรรม เดือนฉาย (2541 : 25) กล่าวว่ากิจกรรมศิลปะ เป็นกิจกรรมที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ มิได้มีจุดมุ่งหมายให้เด็กทำงานเพื่อความสวยงามเหมือนจริง แต่เป็นด้านสติปัญญาทำให้เด็กรู้จัก การสังเกต กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีเหตุผล ตลอดจนการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากเด็กได้รับการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม กับวัยย่อมเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับต่อไป

เบญจา แสงมะลิ (2545) กล่าวว่า “ ประสบการณ์ด้านศิลปะให้คุณค่าแก่เด็ก เด็กอาจแสดงความรู้สึกที่ไม่เป็นที่ยอมรับออกมาทางศิลปะ เด็กสามารถเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์ความรู้สึก และกิริยามารยาทได้ ถ้าเด็กมีปัญหาด้านการพูด ความรู้สึกรุนแรงสามารถระบายออกได้ในกิจกรรมศิลปะ การปฏิบัติกิจกรรมศิลปะที่เป็นผลทางด้านจิตใจ เช่น การเล่นดิน การฉีกกระดาษ ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้ให้โอกาสเด็กได้ทบทวน บั่น ฉีก ซึ่งเป็นการแสดงความรู้สึกที่ไม่ดีออกมาทางการกระทำที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น ”

พรมารินทร์ สุทธิจิตตะ (2529 : 24) กล่าวว่ากิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีคือ กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี ทั้งช่วยให้กล้ามเนื้อและตาสัมพันธ์กัน ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ และช่วยส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ การรู้จักทำงานด้วยตนเอง ฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ทั้งความคิดและการกระทำ ซึ่งสามารถถ่ายทอดมาเป็นผลงานศิลปะและยังนำไปสู่การเรียนรู้เขียนอ่านอย่างสร้างสรรค์ต่อกอีกด้วย

ศิริพร สหัสสานนท์ (2544: 30 – 31) ได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมศิลปะ ดังนี้

1. เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระส่งเสริมอิสรภาพในการทำงาน ครูควรวางวัสดุอุปกรณ์ ไว้ในที่ที่เด็กจะหยิบได้ตามความพอใจ และในขณะที่เด็กก็ยังสามารถแลกเปลี่ยนความคิดของตนกับเพื่อนๆ ได้
2. เด็กมีสุนทรียภาพต่อสิ่งแวดล้อม เด็กรู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนาโดยฝึกให้เด็กเห็นว่าทุกอย่างมีความหมายสำหรับตัวเขา ส่งเสริมให้รู้จักสังเกตเห็นสิ่งที่ผิดปกติในสิ่งธรรมดาสามัญ
3. เด็กเกิดความพอใจ และสนุกสนานในขณะที่เด็กทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ เด็กควรทำตามความพอใจ และมีความสนุกสนาน การพูดคุย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเป็นโอกาสที่เด็กจะแสดงออกซึ่งความคิดของเขา และเป็นการพัฒนาภาษาไปด้วย การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถทางสร้างสรรค์ จะช่วยให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ช่วยส่งเสริมให้เรามีกำลังใจ เข้าใจตนเองว่ามีความคิดที่ดี มีความสามารถหลายอย่าง องค์ประกอบที่จะช่วยให้เด็กเกิดความพอใจ สนุกสนานในขณะที่ทำกิจกรรม คือ เวลาและสถานที่ เด็กต้องการเวลาทำงานมากพอที่เขาจะทำได้เสร็จตามความพอใจและเด็กต้องการเนื้อที่กว้างขวางพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างสนุกสนาน
4. กิจกรรมศิลปะช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ การทำงานสร้างสรรค์เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ ลดความกดดัน ความคับข้องใจ ความก้าวร้าวลง ซึ่งกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้เด็กแสดงออกและผ่อนคลายอารมณ์อย่างดีที่สุด

5. กิจกรรมศิลปะช่วยสร้างนิสัยการทำงานที่ดี ในขณะที่เด็กทำงานต่างๆ ครูควรสอนระเบียบและนิสัยในการทำงานควบคู่ไปด้วย

6. กิจกรรมศิลปะช่วยพัฒนากล้ามเนื้อ จากการตัดกระดาษ ประดิษฐ์ภาพวาดภาพด้วยมือ การต่อภาพ ฯลฯ กิจกรรมต่างๆเหล่านี้ จะส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมือ และสายตาควบคู่กันไปด้วย

7. กิจกรรมศิลปะช่วยให้เด็กรู้จักสำรวจค้นคว้าทดลอง เด็กชอบทำกิจกรรมและใช้วัสดุต่างๆ ซ้ำๆกัน เพื่อสร้างสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นโอกาสที่จะใช้ความคิดริเริ่ม และจินตนาการของเขาค้นคว้าสำรวจ ฝึกฝน และสร้างสิ่งใหม่ๆขึ้น จากวัสดุซ้ำๆกัน ดังนั้นครูจึงควรหาวัสดุต่างๆไว้ให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการทดลองของตนเอง

อุบล ผู้จินดา (2532 : 6 - 7) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมศิลปะที่มีผลต่อการเรียนรู้ทางศิลปะ และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อให้ได้คุณค่า ดังนี้

1. คุณค่าของศิลปะในทางนิมาน ได้แก่

1.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะธรรมชาติของเด็กไม่ชอบอยู่นิ่งต้องการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการเล่น ร้องเพลง เขียนภาพบนพื้นทราย กิจกรรมศิลปะจึงช่วยพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว การเติบโต การออกกำลังกาย การฝึกหัดใช้มือ แขน ขา กล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ของมือกับประสาทตา ความคิด การรับรู้ และระบบการสั่งงานของสมอง

1.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์ การทำงานทางศิลปะเป็นกิจกรรมที่ได้แสดงออกอย่างเสรี สนุกสนาน ภาคภูมิใจ มีอารมณ์แจ่มใส ซึ่งมีผลไปสู่การเรียนรู้

1.3 พัฒนาการทางด้านสังคม ศิลปะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกัน เพราะการทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกัน

1.4 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา สติปัญญาเป็นเครื่องสะท้อนที่แสดงให้เห็นความสามารถของบุคคลที่ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ กิจกรรมมีขอบเขตกว้างขวางเด็กจึงมีโอกาสทดลองทำ ทำให้เพิ่มประสบการณ์ใหม่ๆ มีเหตุผล และมีสติปัญญากว้างขวางขึ้น

1.5 พัฒนาการด้านความรู้ การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้คนได้รับความรู้โดยอาศัยประสาทสัมผัส มีความตั้งใจ ความต้องการการรับรู้ของมนุษย์ อยุ่จะรับรู้จะทำงานร่วมกัน

1.6 พัฒนาการด้านสุนทรียศาสตร์

1.7 พัฒนาการด้านสร้างสรรค์

2. คุณค่าของศิลปะในทางนิเสธ ได้แก่

2.1 ศิลปะเป็นทางระบายอารมณ์ อารมณ์ที่เคร่งเครียด ความเกลียด ความกลัว ความรู้สึกกังวลใจ ความทุกข์ ทำให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ การระบายอารมณ์มีได้สองทางคือทางตรง และทางอ้อม ทางตรงทำให้เกิดความวุ่นวาย ส่วนทางอ้อมนั้นใช้วิธีแสดงออกทางศิลปะเป็นวิธีที่ดีที่สุด

2.2 ศิลปะเป็นวิธีการขจัดปมด้อย เพราะการแสดงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการออกมาด้วยกิจกรรมศิลปะ แล้วผลงานได้รับคำยกย่องจากครูและเพื่อน ทำให้เด็กรู้สึกตัวมีความสำคัญ กล้าแสดงออกมากขึ้น

2.3 ศิลปะในทางบำบัด กิจกรรมทางศิลปะเป็นวิธีการอันหนึ่งที่แสดงออกเพื่อทราบถึงความปรารถนา ความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด และปัญหาต่างๆของเด็กที่มีความผิดปกติ กิจกรรมศิลปะจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูรู้จักเด็กดียิ่งขึ้น เพราะงานของเด็กจะบอกความรู้สึกภายในที่อยากจะทราบได้ เป็นวิธีของการผ่อนคลายอารมณ์

1.4.2 กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กประถมศึกษา

นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร (2525 : 195 - 205) ได้สรุปถึงกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กประถมศึกษาว่าแบ่งเป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. กิจกรรมการสร้างภาพ ได้แก่ การวาดภาพ การพิมพ์ภาพ การออกแบบ การตัดฉีก และการปะภาพด้วยเศษวัสดุต่างๆ
2. กิจกรรมสร้างงานศิลปะอย่างอื่น ได้แก่ การปั้นดินน้ำมัน การปั้นดินเหนียว งานปักผ้า ร้อยดอกไม้ งานไม้ งานกระดาษ งานออกแบบและงานประดิษฐ์ต่างๆ
3. กิจกรรมที่เกี่ยวกับหลักการของศิลปะ ได้แก่ การทดลองเกี่ยวกับสีเส้น การฝึกหัดสังเกตรูปร่างสองมิติ สามมิติ สัดส่วน พื้นผิว และความสมดุลของภาพ รวมทั้งการออกแบบโดยใช้คุณสมบัติและลักษณะของรูปทรงต่างๆ
4. กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องงานศิลปะของผู้อื่น

พีระพงษ์ กุลพิศาล (2538 : 34-35) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมศิลปะไว้ดังนี้

1. กิจกรรมศิลปะสองมิติ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งให้เด็กสร้างสรรค์ภาพบนระนาบวัสดุที่แบนๆ เช่นกระดาษ กระดาษ ผ้า ผนังปูน พื้นทราย ฯลฯ โดยใช้กลวิธีวาดเส้นระบายสี พิมพ์ หรือกดประทับให้เป็นสี ประติดด้วยกระดาษสี เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่การวาดภาพด้วยนิ้วมือหรือมือ การพิมพ์ภาพด้วยเศษวัสดุต่างๆ การวาดภาพลายเส้นด้วยดินสอ สีเทียน ระบายสีด้วยสีเทียน สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีน้ำ เป็นต้น ผลงานศิลปะประเภทนี้ดูแล้วแบนราบมีเฉพาะมิติของความกว้างและความยาว

2. กิจกรรมศิลปะสามมิติ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งให้เด็กสร้างสรรค์ภาพ ให้มีลักษณะลอยตัวนูนหรือเว้าลงไปในพื้นที่ โดยใช้วัสดุและกลวิธีต่างๆที่เหมาะสมกับวัสดุนั้นๆ เช่นการปั้น

เกศินี นิสสัยเจริญ (2527 : 5-6) ได้กล่าวถึงกิจกรรมศิลปะของเด็ก ได้แก่

1. กิจกรรมการวาดภาพและระบายสี เป็นกิจกรรมการสร้างภาพทางจิตรกรรม (การวาดภาพ) หรือภาพ 2 มิติ ที่เด็กเขียนลงไปด้วยความรู้สึกในตัวเองให้เป็นสัญลักษณ์แบบ ลวดลาย จังหวะ และสีเส้นต่างๆแทนการใช้คำพูด

1.1 การวาดภาพ ด้วยสีน้ำ พู่กัน

1.2 การวาดรูป ระบายสีด้วยสีเทียนและดินสอสี

1.3 การเล่นกับสีต่างๆ

2. กิจกรรมนิก ปะ และตัดกระดาษ เป็นกิจกรรมที่ใช้กระดาษต่างๆมาฉีกตัด และ นำมาติดบนกระดาษทำให้เป็นภาพ กระดาษที่ใช้ไม่ควรแข็งหรือเหนียวเกินไป ได้แก่ กระดาษ หนังสือพิมพ์ กระดาษวารสาร กระดาษห่อของขวัญ กระดาษสีมัน ฯลฯ

3. กิจกรรมการปั้น เป็นกิจกรรมที่เด็กชอบมาก วัสดุที่ใช้ปั้น ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโด

4. กิจกรรมการพิมพ์ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

4.1 ให้พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ

4.2 ให้พิมพ์ภาพจากวัสดุธรรมชาติต่างๆ เช่น ก้านกล้วย ก้านบัว ใบไม้

ดอกไม้

4.3 ให้พิมพ์ภาพจากวัสดุเหลือใช้ต่างๆ เช่น ฝาจุกขวด ลูกกัญญาแจ ปลูก

ปากกา

4.4 ให้พิมพ์ภาพด้วยเศษเชือก หรือด้าย

4.5 ให้พิมพ์ภาพจากแม่พิมพ์

4.6 ให้พิมพ์ภาพด้วยตรายาง แล้วระบายสี

4.7 ให้เด็กใช้กระดาษวางซ้อนวัสดุที่มีลายนูนแล้วให้ใช้ดินสอสีดำหรือ

ดินสอสีถู่จะได้ภาพเหมือนเดิม

4.8 ให้พิมพ์ภาพด้วยการขูดกระดาษ

5. กิจกรรมการตัดกระดาษ คือ การสร้างผลงานศิลปะในลักษณะ 3 มิติ (งานประดิษฐ์) อย่างหนึ่ง โดยให้เด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อ และฝึกความสัมพันธ์ ระหว่างมือกับตา

6. กิจกรรมพับกระดาษ เป็นการประดิษฐ์กระดาษให้มีลักษณะเป็นภาพรวมมิติอีกแบบหนึ่ง ที่ต้องอาศัยการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ พับกระดาษให้เป็นภาพสัญลักษณ์ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ภายหลังการพับแล้วให้นักเรียนแต่งเติมระบายสีให้สวยงาม

7. กิจกรรมประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของเล่นและของใช้ เป็นการรวบรวมเศษวัสดุจากกระดาษ เช่น ก่อกระดาษชนิดต่างๆ เศษกระดาษ ฯลฯ มาประดิษฐ์เป็นของเล่นต่างๆตามแบบอย่าง หรือตามความคิดอิสระ และใช้วัสดุอื่น ๆ ในการประกอบหรือตกแต่งเพิ่มเติม เพื่อให้งานสมบูรณ์ เช่น กาว กรรไกร เศษไหมพรม ฯลฯ รวมถึงงานกระดาษเส้นที่ใช้กาวประกอบเป็นรูปร่างต่างๆ

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กเพื่อมุ่งพัฒนาความสามารถด้านต่างๆให้แก่เด็กทุกคนทั้งเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพียงแต่จะมีกระบวนการที่ช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ละเอียดแยกเป็นขั้นตอนย่อยๆ เพื่อให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของเด็กเท่านั้น กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กพิเศษเป็นกิจกรรมที่สร้างทั้งประสบการณ์ ความรู้สึกสัมผัส การใช้เหตุผล การสังเกต ช่วยให้เด็กมีโอกาสใช้พัฒนาการความรู้สึกสัมผัสคือ การมอง การชิมรส การดมกลิ่น การจับสัมผัส กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี เพราะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็ก

1.4.3 การสอนศิลปะเพื่อส่งเสริมการเขียนสะกดคำ

เนื่องจากการเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเรียนอย่างหนึ่ง เพราะเด็กต้องรู้จักสะกดคำได้ถูกต้องก่อน จึงสามารถเขียนประโยคและเรื่องราวได้ ถ้าเด็กเขียนสะกดคำผิดเสมอ จะไม่สามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเอง ดังนั้นการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเขียนอย่างยิ่ง เด็กควรเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเสียแต่เมื่อเริ่มเรียนคำ เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักคำต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ช่วยให้เด็กใช้คำต่างๆ ได้ถูกต้อง กว้างขวาง ครูต้องฝึกฝนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกระดับชั้น (วรรณิ โสมประยูร 2526 : 503)

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีปัญหาค้นหาในการจำ ทั้งการจำในสิ่งที่ได้ยินและจำจากสิ่งที่มองเห็น ดังนั้นเด็กจึงมีปัญหาค้นหาในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสะกดคำ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเรียนในวิชาอื่นๆที่มีการเขียนเกี่ยวข้อง เพราะการที่จะสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องนั้นเด็กต้องจำรูปคำได้ ต้องรู้ความหมายของคำ ออกเสียงในการอ่านคำนั้นได้ถูกต้อง ฉะนั้นเพื่อเป็นการลดข้อจำกัดของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในการจำ จึงต้องหากิจกรรมที่ทำให้เกิดความจำได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งกิจกรรมศิลปะเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งในการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำ

เนื่องจากกิจกรรมศิลปะคือ การโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำ นอกจากจะพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมือ เด็กได้ทูป บีบ นวดดินน้ำมันเป็นเส้นก่อนที่จะปั้นเป็นตัวอักษร ทำให้กล้ามเนื้อมือแข็งแรงขึ้น ได้ฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาในระหว่างลงมือปฏิบัติกิจกรรม ผลงานศิลปะที่ได้ยังมีสีสัน มีมิติ เด็กสามารถสัมผัสแยกแยะความแตกต่างได้ง่ายขึ้น นำไปสู่การเชื่อมโยงสู่ความจำและสามารถเขียนสะกดคำได้ เนื่องจาก ทำให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้หลายด้าน ทั้งการใช้สายตาดูรูปคำที่มีสีสัน เด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือเมื่อเด็กสัมผัสคำ และเด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินในการอ่านออกเสียงคำ เป็นการเพิ่มช่องทางการรับรู้เพื่อนำไปสู่ความจำที่ดีขึ้น และในแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะมีขั้นตอนในการฝึกซ้ำๆ เป็นการทบทวน เพื่อให้เด็กเกิดความจำที่ดีขึ้น

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ รัตนา ปานทอง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเขียน โดยวิธีการทางศิลปะ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเขียนภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอนโดยวิธีการทางศิลปะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมศรี อุดลยรัตนพันธุ์ (2546 : 56 – 58) ได้ศึกษาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับดี

พรรษา บุญนายีน (2546 : 65 - 68) ได้ศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้แบบฝึกสะกดคำ ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทางการเขียนสะกดคำมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำยากก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการทดลองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทางการเขียนสะกดคำมีความสามารถทางการเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนการทดลอง

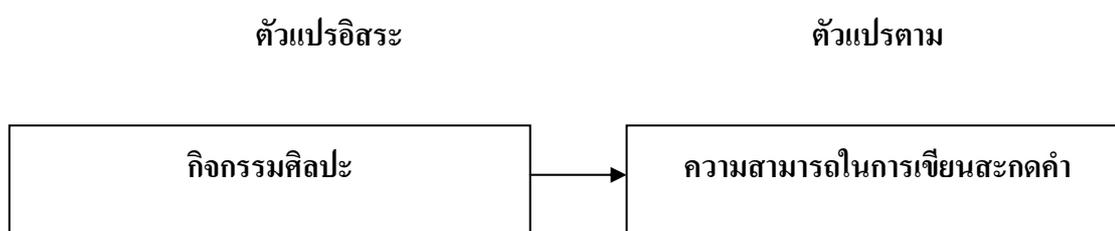
วารภรณ์ บุญสุข (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยและความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมศิลปะ พบว่า (1) ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมศิลปะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

จากการศึกษาวรรณกรรมที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าในการสอนสะกดคำจะต้องใช้ทักษะย่อยๆ หลายด้าน เด็กจะต้องอ่านเป็นคำได้ เด็กจะต้องหาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงที่ได้ยินกับโครงสร้างทางภาษา นำกฎเกณฑ์ทางภาษาไปใช้ได้ สามารถบังคับกล้ามเนื้อมือให้ลากเส้นไปตามที่ต้องได้ เพราะฉะนั้นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไม่สามารถสะกดคำได้ดี อาจมีสาเหตุมาจากความจำจากสายตา คือมองเห็นตัวอักษรหรือคำแล้วแต่จำคำหรือตัวอักษรไม่ได้ ฉะนั้นในการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในด้านการเขียน จึงต้องใช้วิธีการหลายๆรูปแบบเพื่อลดข้อจำกัดในการจำคำของเด็ก โดยการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านทั้งการฟัง การใช้สายตา และการเขียนไปพร้อมกัน หรือการใช้การสัมผัสทางผิวหนังหรือปลายนิ้วมือเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการรับรู้คำศัพท์ของเด็ก

การสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ที่มีปัญหาในด้านการจำรูปคำ เพราะกิจกรรมศิลปะทั้งการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมัน ช่วย让孩子ได้ใช้ทั้งการฟัง การใช้สายตา การได้สัมผัสตัวอักษรในคำ และการสอนซ้ำๆ ทำให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถเปิดช่องทางในการรับรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น เพราะผลงานจากการทำกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรม เป็นการเรียนรู้จากคำที่มีมิติ มีสีสัน การที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติมีประสบการณ์ตรง ทำให้เกิดการเชื่อมโยงทำให้เกิดการจดจำคำ และตัวอักษรในคำได้ดีขึ้น

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การใช้กิจกรรมศิลปะพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ่อน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จากเพื่อน ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและตัวเด็กเอง

1.2 ใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ ของกรมวิชาการ ทั้งแบบคัดกรองและวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้

1.3 ใช้แบบสำรวจปัญหาการเรียนรู้อันของ ผดุง อารยะวิญญู (2535) ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

1.4 ประเมินความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ในที่นี้ใช้แบบทดสอบคัดกรองความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน (กรมวิชาการ, ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ 2546)

1.5 เลือกเด็กที่ได้รับการตัดสินว่ามีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ในระดับที่ต่ำกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 จากแบบสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และมีผลการประเมินความสามารถทางการเขียนภาษาไทยอยู่ในระดับที่มีปัญหา

โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ เด็กหญิงหนึ่ง (นามสมมติ) อายุ 10 ปี ศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นทราบว่า เด็กหญิงหนึ่งมีปัญหาในด้านการเขียน คือ ตัวหนังสือไม่สม่ำเสมอ เขียนไม่ค่อยตรงบรรทัด เขียนสะกดคำยากทำยบทเรียนวิชาภาษาไทยไม่ค่อยถูกต้อง เช่น “ทัพพี” เขียนเป็น “ทับพี” เด็กไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย ผลการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับท้ายของห้อง แต่เด็กชอบเรียนวิชาศิลปะ โดยเฉพาะการปั้นเด็กจะตั้งใจเรียนเป็นอย่างดี เด็กหญิงหนึ่งเป็นเด็กใจร้อน สมาธิค่อนข้างสั้นไม่ค่อยมีเพื่อน

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา มีพี่น้องทั้งหมด 2 คน เป็นพี่คนโต มีน้องซึ่งอายุห่างกันมาก (เรียนอยู่ชั้นอนุบาล)ทางครอบครัวเลี้ยงดูแบบตามใจเพราะเป็นลูกคนแรก ประวัติการคลอดปกติ แต่ช่วงอายุประมาณ 7 ปี เด็กมีอาการใช้สูงชัก พ่อกับแม่ประกอบธุรกิจส่วนตัวไม่ค่อยมีเวลาสอนการบ้าน เด็กหญิงหนึ่งเรียนพิเศษที่บ้านตอนเย็นแต่ผลการเรียนก็ยังไม่ค่อยดีเหมือนเดิม

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อน

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา มีปัญหาในเรื่องการเขียนหนังสือ เขียนคำที่อยู่ในหนังสือเรียนไม่ค่อยถูก เขียนคาง่ายๆบางคำไม่ได้ เช่น สพ ทัพพี เสร์้า กิจการ เป็นต้น ผลการเรียนต่ำกว่าเพื่อนๆในห้อง เวลาครูให้จดงานในกระดานมักจะจดไม่ค่อยทัน บางครั้งขี้มงานเพื่อนไปลอกด้วย สมุดงานมีรอยลบสกปรก โดนเพื่อนล้อและไม่อยากให้ทำงานกลุ่มในวิชาภาษาไทยด้วย ไม่ค่อยส่งงานครู หรือส่งงานช้ากว่าเพื่อนในห้อง

4. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และศิลปะ เพราะเป็นวิชาที่ได้คะแนนสูงกว่าวิชาอื่นๆ อีกทั้งไม่ค่อยมีการเขียนตัวหนังสือมากๆ วิชาที่ไม่ชอบคือภาษาไทย เพราะรู้สึกว่าคุณเองมีความยากลำบากในการเขียนและจำคำที่เขียนไม่ค่อยได้และบางทีครูและเพื่อนๆมักกำหนดเวลาที่ทำงานเสร็จไม่ทันเพื่อน ต้องแอบขอเพื่อนมาลอกบ่อยๆ

5. ข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ

ข้อมูลจากการศึกษาแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IEP) พบว่า ในวิชาภาษาไทย เด็กหญิงหนึ่งมีจุดเด่นคือสามารถอ่านหนังสือได้ถูกต้อง แต่จุดด้อยของเด็กหญิงหนึ่งคือ การเขียน ตกหล่นเพิ่มคำ และการเขียนตัวสะกดไม่ถูกต้อง ลายมืออ่านยาก ไม่สม่ำเสมอ

ข้อมูลจากการดูสมุดงานเด็กหญิงหนึ่ง จากการสังเกตผลงานในสมุดงาน ปรากฏว่า การเขียนตัวหนังสือของเด็กไม่ตรงบรรทัด ตัวใหญ่บ้างเล็กบ้าง ไม่สม่ำเสมอ ลายมืออ่านค่อนข้างยาก สมุดงานมีรอยลบสกปรก เกือบทุกวิชาที่มีการเขียน

จากการรวบรวมข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบข้อจำกัดของเด็กหญิงหนึ่ง ว่า มีความยากลำบากในการเขียน โดยเฉพาะการเขียนสะกดคำ มักจะใช้ตัวสะกดไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่มักสร้างคำใหม่ๆขึ้นมาเอง จำรูปของคำศัพท์ที่เขียนไม่ค่อยได้ ลายมืออ่านยาก ขนาดของตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ

2. ผลการประเมินคัดแยกความบกพร่องทางการเรียนรู้

ผลการประเมินคัดแยกความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้แบบสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (ผดุง อารยะวิญญู 2544) พบว่า เด็กหญิงหนึ่งมีปัญหาทางการเขียนอยู่ในระดับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 6 มีปัญหาทางด้านคำศัพท์อยู่ในระดับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 5 มีปัญหาทางการจำตัวเลขอยู่ในระดับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 2 และมีปัญหาทางการใช้นิ้วอยู่ในระดับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1

จากผลการประเมินคัดแยกความบกพร่องทางการเรียนรู้พบว่า เด็กหญิงหนึ่งมีปัญหาทางการเรียนรู้อยู่ในระดับตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ต่ำกว่า เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 อยู่ 4 ด้าน คือ ด้านการเขียน ด้านคำศัพท์ ด้านการจำตัวเลข และการใช้นิ้ว เมื่อวิเคราะห์ความสำคัญแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาด้านการเขียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุด เนื่องจากว่าการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความคิดเด็กจะได้สื่อความให้ผู้อื่นเข้าใจตรงตามความต้องการของตนเอง และเป็นเครื่องมือในการเรียนในวิชาอื่นๆต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกแก้ปัญหาทางการเขียนของเด็กหญิงหนึ่ง เพื่อช่วยให้เด็กมีทักษะพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ต่อไป

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมศิลปะ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนสะกดคำ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ จำนวน 10 แผน
2. แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพแผนการสอนการเขียนสะกดคำ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

การสร้างแผนการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีแผนการสอนการเขียนสะกดคำ เพื่อช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมตรงกับสภาพปัญหา ระดับการเรียนรู้ของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 1.2 ศึกษาคู่มือครูวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมวิชาการ
- 1.3 ศึกษาหนังสือหลักและวิธีการสอนศิลปะเพื่อศึกษาทฤษฎีวิธีสอนและกิจกรรมทางศิลปะของ อุบล ตูจินดา (2532)
- 1.4 ศึกษาวิธีสอนเขียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ของผดุง อารยะวิญญู
- 1.5 ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนสะกดคำ และกิจกรรมที่เหมาะสมกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา
- 1.6 กำหนดเนื้อหาการเรียนโดยนำคำศัพท์คำยากมาจากทำยบทเรียนหนังสือภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยได้ทำการทดสอบกับนักเรียนทุกคนในชั้น เลือกคำที่นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ห้องเดียวกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา) เขียนผิดน้อยที่สุด แต่นักเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเขียนผิดหมดทั้ง 10 คำ มาสร้างเป็นแผนการสอนการเขียนสะกดคำ
- 1.7 กำหนดรูปแบบ วิธีการดำเนินกิจกรรมและระยะเวลาในการสอนเขียนสะกดคำ โดยใช้กิจกรรมทางศิลปะ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1.8 นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน
โดยใช้สูตร IOC ได้ค่า IOC ของแผนการสอน ระหว่าง 0.66 – 1.00 แสดงว่าแผนการสอนนั้นใช้ทำการสอนได้

1.9 นำแผนการสอนที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาต่อไป

ตัวอย่างแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ ..... ครั้งที่ .....

เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า กุญชร เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “กุญชร” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “กุญชร”
2. การเขียนสะกดคำว่า “กุญชร”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำรูปช้างให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่าทราบหรือไม่ว่ามีคำใดบ้างที่มีหมายถึงช้าง ครูเฉลยว่า “กุญชร” แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “กุญชร” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “กุญชร” ตามครู

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “กุญชร” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “กุญชร”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “กุญชร” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี

3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กุญชร” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ญ ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) โดยให้นักเรียนโรยทรายสีในตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำในกระดาษ ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วสัมผัส

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กุญชร” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “กุญชร” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร กู ใช้สีที่แตกต่างกัน(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “กุญชร” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “กุญชร” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ กุญชร และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทากาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ ประกอบด้วยคำที่นำมาจากหนังสือเรียนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (คำยากท้ายบท) ในบทที่ 1 – 4 เป็นคำที่นักเรียนอ่านได้ถูกต้องแต่เขียนผิดได้แก่ จาริต รกชฎุ กลวิธี บริหาร กิจการ กุญชร ภาคภูมิ มลทิน เสริ้งใจ สาบสูญ โดยใช้เกณฑ์ความถูกต้องของการเขียนสะกดคำมีการวางตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ถูกต้องตามตำแหน่งได้ 1 คะแนน วางตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิดตำแหน่งได้ 0 คะแนน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Single Subject Design ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการสอน

กลุ่มตัวอย่าง	สอบก่อน	ทดลองสอน	สอบหลัง
S	T ₁	X	T ₂

S แทน กลุ่มตัวอย่าง

X แทน การสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

T₁ แทน การประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำก่อนการใช้กิจกรรมศิลปะ

T₂ แทน การประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำหลังการใช้กิจกรรมศิลปะ

1. ขั้นก่อนการสอน

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินการทดลองกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที เวลา 15.30 – 16.00 น. รวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เพื่อเป็นตัวอย่างที่ใช้ศึกษาร่วมกับครูประจำชั้น

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอนแก่ครูประจำชั้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.4 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา และอธิบายกระบวนการสอน

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษาโดยใช้แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำซึ่งประกอบด้วยคำที่มาจากหนังสือเรียนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (คำยากท้ายบท) ในบทที่ 1-4 คัดเลือกโดยใช้คำที่เด็กในห้องเรียนเดียวกันกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเขียนถูกเป็นส่วนมากแต่ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเขียนผิดทั้งหมดทุกคำ แต่เด็กสามารถอ่านได้ถูกต้อง ได้แก่ จาริต รกชฎ กลวิธี กิจการ บริหาร กุณชร ภาควุมิ มลทิน เสร์ใจ สาบสูญ

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษาดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนพูดคำว่า “_____” (ตามลำดับแผนการสอน 1-10) โดยให้นักเรียนพูดคำศัพท์และรู้จักความหมาย เพื่อทดสอบการฟังและการพูดของเด็กและสร้างความคุ้นเคยในการให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำ

ขั้นสอน

ครูนำบัตรคำ “_____” ให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ เพื่อทดสอบสายตาและการพูด

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยใช้กิจกรรมโรยทรายสี ครูให้นักเรียนทากาวบนตัวอักษรในกระดาษที่ครูเตรียมไว้ และใช้ทรายสี 2 สีโรยตัวอักษร โดยตัวอักษรที่เด็กสะกดผิดใช้สีแตกต่างจากตัวอักษรตัวอื่นๆในคำ เมื่อเสร็จแล้วครูให้นักเรียนใช้นิ้วสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในการจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น โดยเด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ทางด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่เด็กใช้นิ้วสัมผัสตัวอักษร ได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณผิวหนัง (ปลายนิ้วมือ) และด้านการได้ยินโดยการออกเสียงอ่านสะกดคำ

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในแผ่นกระดาษที่มีคำศัพท์ที่ครูเตรียมไว้ โดยใช้ดินน้ำมันที่มีสีแตกต่างกัน 2 สี ตัวสะกดที่เด็กเขียนผิดใช้ดินน้ำมันที่มีสีแตกต่างจากอักษรตัวอื่น เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วให้ใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในการจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น โดยเด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ทางด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่เด็กใช้นิ้วสัมผัสตัวอักษร ได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณผิวหนัง (ปลายนิ้วมือ) และด้านการได้ยินโดยการออกเสียงอ่านสะกดคำ

ขั้นสรุป

ครูนำผลงานของนักเรียน ทั้ง 2 กิจกรรมให้นักเรียนดู เพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำด้วยการสะกดปากเปล่า เป็นการเรียนย้ำซ้ำทวนเพื่อให้เกิดความจำในการเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้น

ตารางที่ 2 กำหนดการสอน

สัปดาห์	วัน	เวลา	แผนการสอน	คำศัพท์
1	จันทร์	15.30 -16.00	แผนการสอนที่ 1	จารีต
	พุธ	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 2	รชัญญ
	ศุกร์	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 3	กลวิธี
2	จันทร์	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 4	กิจการ
	พุธ	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 5	บริหาร
	ศุกร์	15.30 -16.00	แผนการสอนที่ 6	กฤษกร
3	จันทร์	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 7	ภาคภูมิ
	พุธ	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 8	มลทิน
	ศุกร์	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 9	เส้าใจ
4	จันทร์	15.30-16.00	แผนการสอนที่ 10	สาบสูญ

3. ชั้นหลังการสอน

3.1 ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังการทดลองกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบประเมินที่ใช้ก่อนการทดลอง

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน จากคะแนนผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ โดยการหาคำร้อยละ แล้วประเมินเปรียบเทียบคำร้อยละที่ได้

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดังนี้(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2538)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อกำหนดให้

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้ คือ

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกิจกรรมศิลปะ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ซึ่งเป็นค่าร้อยละจากคะแนนผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา

เมื่อทำการสอนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีรายละเอียดแสดงตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ ก่อนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

คำศัพท์	ผลการเขียนสะกดคำ	คะแนนผลการประเมิน
1. จารีด	จารีด	0
2. รกชัฏ	รกชัฏ	0
3. กลวิธี	กนวิธี	0
4. กิจการ	กิกงาน	0
5. บริหาร	บริหาน	0
6. กุญชร	กุนชร	0
7. ภาคภูมิ	ภาคภูมิ	0
8. มลทิน	มณฑิน	0
9. เสรีใจ	เสรีใจ	0
10. สาบสูญ	สาบสุน	0
	รวมคะแนน	0

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีคะแนนรวมเท่ากับ 0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0

2. การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีรายละเอียดแสดงตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ

คำศัพท์	ผลการเขียนสะกดคำ	คะแนนผลการประเมิน
1. จารีด	จารีด	0
2. รกชัฏ	รกชัฏ	0
3. กลวิถี	กนวิถี	0
4. กิจการ	กิจการ	1
5. บริหาร	บริหาร	1
6. กุญชร	กุญชร	1
7. ภาคภูมิ	ภาคภูมิ	1
8. มลทิน	มนทิน	0
9. เสรีใจ	เสรีใจ	1
10. สาบสูญ	สาบสูญ	1
	รวมคะแนน	6

จากตารางที่ 4 พบว่าผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีคะแนนรวมเท่ากับ 6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีรายละเอียดแสดงตามตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ความสามารถในการเขียนสะกดคำ	ก่อนการสอน	หลังการสอน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
คะแนนผลการประเมิน	0	6	คะแนนมีค่าสูงขึ้น
คิดเป็นร้อยละ	0	60	ค่าร้อยละมีค่าสูงขึ้น

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ก่อนการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีค่าเท่ากับ 0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0 และความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ที่มีคะแนนเท่ากับ 6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งหลังการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จากเพื่อน ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและตัวเด็กเอง

1.2 ใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ ของกรมวิชาการ ทั้งแบบคัดกรองและวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้

1.3 ใช้แบบสำรวจปัญหาการเรียนรู้ของ ผดุง อารยะวิญญู (2535) ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

1.4 ประเมินความสามารถทางการเขียนภาษาไทย ในที่นี้ใช้แบบทดสอบคัดกรองความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน(กรมวิชาการ,ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ 2546)

1.5 เลือกเด็กที่ได้รับการตัดสินว่ามีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ในระดับที่ต่ำกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 จากแบบสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และมีผลการประเมินความสามารถทางการเขียนภาษาไทยอยู่ในระดับที่มีปัญหา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ จำนวน 10 แผน
2. แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำ จำนวน 10 ข้อ

3. วิธีดำเนินการสอน

1. ขั้นก่อนการสอน

1.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่จากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินการทดลองกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที เวลา 15.30 – 16.00 น. รวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เพื่อเป็นตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ร่วมกับครูประจำชั้น

1.3 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทดลองแก่ครูประจำชั้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.4 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา และอธิบายกระบวนการทดลอง

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการสอนการเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ กับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ตามกำหนดการ

3. ขั้นหลังการสอน

3.1 ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังการทดลองกับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบประเมินที่ใช้ก่อนการทดลอง

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน จากคะแนนผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการสอน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ โดยการหาค่าร้อยละ แล้วประเมินเปรียบเทียบค่าร้อยละที่หาได้

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปได้ว่า

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำ หลังการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะสูงกว่าก่อนการสอน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถเขียนสะกดคำได้หลังการสอน ได้แก่ กิจการ บริหาร กุญชร ภาคภูมิ เส่ร้ายใจ สาบสูญ เนื่องจากว่าในการสอนตามแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ครูให้เด็กพูดคำศัพท์และรู้จักความหมายของคำ เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งสองกิจกรรม คือการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำศัพท์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่สัมผัสตัวอักษรในแผ่นผลงานทั้งการโรยทรายสีและการปั้นดินน้ำมัน เด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือทำให้นักเรียนมีสมาธิจดจ่อที่นิ้วมือและสิ่งที่นักเรียนชี้ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินโดยการอ่านออกเสียงสะกดคำขณะสัมผัสตัวอักษรในคำ ครูได้ให้เด็กทำกิจกรรมตามแผนการสอนในขั้นสรุป โดยให้เด็กได้ทบทวนคำศัพท์ เป็นการสอนซ้ำๆทำให้เด็กเกิดความเคยชินและสามารถจดจำพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ได้ดีขึ้น เด็กตั้งใจทำกิจกรรม ทุกขั้นตอน ทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมศิลปะที่ลงมือทำมาสู่การจำคำและการเขียนสะกดคำได้ ครูให้การเสริมแรงโดยการชมเด็กเมื่อเด็กลงมือปฏิบัติได้ถูกต้องในแต่ละขั้นตอนในแผนการสอน

จากผลการทดลองในการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมทางศิลปะ ทั้ง 10 แผน จะเห็นว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในช่วงก่อนการทดลองมีปัญหาทางการเขียนสะกดคำทั้ง 10 คำ คือไม่สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง เมื่อได้รับการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะแล้ว เด็กเกิดทักษะในการจำคำ และสามารถเขียนสะกดคำได้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้นจากร้อยละ 0 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมศิลปะ ช่วยให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น โดยจะเห็นได้ว่า แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะมีขั้นตอนการสอนที่เน้นให้ เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งสองกิจกรรม คือการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำศัพท์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่สัมผัสตัวอักษรในแผ่นผลงานทั้งการโรยทรายสีและการปั้นดินน้ำมันเด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินโดยการอ่านออกเสียงสะกดคำขณะสัมผัสตัวอักษรในคำ ครูได้ให้เด็กทำกิจกรรมตามแผนการสอนในขั้นสรุป โดยให้เด็กได้ทบทวนคำศัพท์ เด็กมีประสบการณ์ตรงในการลงมือปฏิบัติตามแผนการสอนโดยใช้

อนึ่งการที่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน มีความสามารถในการเขียนสะกดคำสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนตามแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะสอดคล้องกับผลการศึกษาของเฟอร์นาลด์ (อ้างถึงใน มนต์เชียร พัฒนาวงค์ 2548 : 32) ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถทางการอ่านและการเขียนของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ได้ใช้วิธีประสาทสัมผัส VAKT ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นการรับรู้ทางประสาทสัมผัสด้านการมองเห็น ด้านการได้ยิน และด้านการสัมผัส และกิจกรรมศิลปะที่ใช้เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก อีกทั้งยังช่วยให้กล้ามเนื้อมือและตาสัมพันธ์กัน ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ทำให้เด็กเกิดสมาธิซึ่งสมาธิและความสนใจเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความจำสั้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในด้านการเขียนสะกดคำ ทำให้ไม่สามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้เพื่อดึงออกมาใช้ในภายหลัง เพราะฉะนั้นจึงต้องมีการทบทวนหรือย้ำซ้ำๆ ในขั้นตอนการสอนตามแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ เพื่อที่จะได้สามารถแก้ไขปัญหของควมบกพร่องในเรื่องความจำให้สามารถเก็บข้อมูลนั้นไว้ในระยะยาวขึ้น และนำมาใช้ประโยชน์ได้ในภายหลัง

ส่วนคำที่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถเขียนสะกดคำได้หลังการสอนได้แก่

คำว่า จาริต เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถเขียนสะกดคำคำนี้ได้เลย ทั้งก่อนการสอนและหลังการสอน ถึงแม้ว่าในการสอนตามแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ครูให้เด็กพูดคำศัพท์และรู้จักความหมายของคำ เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งสองกิจกรรม คือการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำศัพท์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่สัมผัสตัวอักษรในแผ่นผลงานทั้งการโรยทรายสีและการปั้นดินน้ำมันเด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินโดยการอ่านออกเสียงสะกดคำ แต่หลังการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะแล้วนั้นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนยังไม่สามารถเขียนสะกดคำว่า จาริต ได้ถูกต้องซึ่งปรากฏในแบบประเมินหลังการสอน เนื่องจากว่าเด็กมีความกังวล สังเกตเห็นจากการที่เด็กมักจะมองคำต้นแบบกลับไปกลับมาในแผ่นผลงานศิลปะทั้ง 2

คำว่า รกชฎ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถเขียนสะกดคำนี้ได้เลย ทั้งก่อนการสอนและหลังการสอน ถึงแม้ว่าในการสอนตามแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ครูให้เด็กพูดคำศัพท์และรู้จักความหมายของคำ เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งสองกิจกรรม คือการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำศัพท์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่สัมผัสตัวอักษรในแผ่นผลงานทั้งการโรยทรายสีและการปั้นดินน้ำมันเด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินโดยการอ่านออกเสียงสะกดคำ แต่หลังการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะแล้วนั้นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนยังไม่สามารถเขียนสะกดคำว่า รกชฎ ได้ถูกต้องซึ่งปรากฏในแบบประเมินหลังการสอน เนื่องจากว่าเด็กมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการปั้นตัว “ ฎ ” เป็นตัวสะกดมีความยากต่อการปั้น โดยเฉพาะ ตรงที่มีการหยัก 2 หยักบริเวณหางของตัวพยัญชนะ ซึ่งเด็กมีความยากลำบากในการปั้น เนื่องจากเด็กต้องปั้นดินน้ำมันให้มีขนาดเล็กในการปั้นหางพยัญชนะ และเด็กยังแยกแยะความแตกต่างระหว่าง “ ฎ ” หรือ “ ฏ ” ไม่ได้สังเกตว่าเด็กจะกังวล ไม่มีสมาธิในการปฏิบัติตามกิจกรรมศิลปะ ซึ่งส่งผลให้เด็กไม่สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมศิลปะมาสู่การจำคำและเขียนสะกดคำได้

คำว่า กลวิธี เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถเขียนสะกดคำนี้ได้เลย ทั้งก่อนการสอนและหลังการสอน ถึงแม้ว่าในการสอนตามแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ครูให้เด็กพูดคำศัพท์และรู้จักความหมายของคำ เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งสองกิจกรรม คือการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำศัพท์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่สัมผัสตัวอักษรในแผ่นผลงานทั้งการโรยทรายสีและการปั้นดินน้ำมันเด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินโดยการอ่านออกเสียงสะกดคำ แต่หลังการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะแล้วนั้นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนยังไม่สามารถเขียนสะกดคำว่า กลวิธี ได้ถูกต้องซึ่งปรากฏในแบบประเมินหลังการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเด็กมีปัญหาในการอ่านคำนี้เป็นเบื้องต้น เด็กอ่านว่า กน - วิ - ที แม้จะมีการสอนหลายครั้งเด็กยังสับสนอยู่ นอกจากนี้ในขณะที่มีการจัดกิจกรรมศิลปะทั้ง 2 กิจกรรม โรงเรียนจัดกิจกรรมนันทนาการทำให้มีเสียงดังรบกวน จึงทำให้การปฏิบัติกิจกรรมศิลปะไม่บรรลุผล

คำว่า มลทิน เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถเขียนสะกดคำนี้ได้เลย ทั้งก่อนการสอนและหลังการสอน สอน ถึงแม้ว่าในการสอนตามแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ครูให้เด็กพูดคำศัพท์และรู้จักความหมายของคำ เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งสองกิจกรรม คือการโรยทรายสี และการปั้นดินน้ำมันเป็นตัวอักษรในคำศัพท์ เพื่อให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ด้านสายตาในการมองคำศัพท์ ในขณะที่สัมผัสตัวอักษรในแผ่นผลงานทั้งการโรยทรายสีและการปั้นดินน้ำมันเด็กได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยินโดยการอ่านออกเสียงสะกดคำ แต่หลังการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะแล้วนั้นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการเขียนยังไม่สามารถเขียนสะกดคำว่า มลทิน ได้ถูกต้องซึ่งปรากฏในแบบประเมินหลังการสอน เนื่องจากว่าในกระบวนการปั้นตัวอักษรในคำว่า มลทินนั้นในกระบวนการปั้นเด็กต้องปั้นตัวอักษรที่เป็นสี่เหลี่ยมก่อน คือ ม – ทิ – น แล้ว จึงเติมสีที่เด็กสะกดผิดที่มีสีแตกต่างที่หลัง อักษรที่ต่อจาก “ล” คือตัว “ท” นั้น เด็กมีปัญหาในการปั้นให้พอดีกับขนาดตัวอักษรที่ครูกำหนดให้ (ตัว “ท”จะมีขนาดที่เกินแบบอักษรออกมาทับตัว “ล”)เด็กต้องใช้ดินน้ำมันที่มีขนาดเล็กและต้องบีบตัว “ล”ให้พอดีกับแบบอักษรเด็กเกิดอาการหงุดหงิด ไม่มีสมาธิในการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูสอน ซึ่งส่งผลให้เด็กไม่สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมศิลปะมาสู่การจำคำและเขียนสะกดคำได้

จะเห็นได้ว่าคำศัพท์ที่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียน สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องหลังจากการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ เนื่องจากว่าการใช้กิจกรรมศิลปะ สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำเพราะเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้หลายด้าน ทั้งการใช้สายตาดูรูปคำ การพูดออกเสียงในการสะกดปากเปล่า ได้เคลื่อนไหวอวัยวะรับสัมผัสด้านการรับรู้บริเวณปลายนิ้วมือ เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยิน โดยการอ่านออกเสียงสะกดคำขณะสัมผัสตัวอักษรในคำ ซึ่งเป็นขั้นตอนในการฝึกซ้ำๆ เพื่อเป็นการลดข้อจำกัดของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการเขียนสะกดคำ คือการจำรูปคำไม่ได้

ส่วนคำที่เด็กไม่สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง หลังจากการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ อาจมีสาเหตุจากปัจจัยอื่นๆที่ไม่สามารถควบคุมได้ในขณะทดลองสอน ได้แก่ ความวิตกกังวลของเด็ก การขาดสมาธิ สิ่งแวดล้อมภายนอก (เสียงดัง อากาศร้อน)ที่มีผลต่อความสนใจและความตั้งใจเรียน ทำให้ช่วงความสนใจของเด็กลดลง ส่งผลให้กระบวนการเชื่อมโยงจากกิจกรรมศิลปะสู่การจำคำศัพท์และการเขียนสะกดคำของเด็กไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ครู และผู้ปกครองสามารถนำการสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะมาช่วยทบทวนคำศัพท์ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ นอกเวลาเรียนหรืออาจจัดกิจกรรมศิลปะในรูปแบบเกมส์ เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน สามารถจดจำคำศัพท์ได้เร็วและจดจำได้เป็นระยะเวลานานขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กับกิจกรรมอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำ กับ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนแบบปกติ
3. ควรมีการศึกษานำกิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำไปใช้กับเด็กพิเศษประเภทอื่นๆ
4. ควรมีการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะกับเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม หรือเด็กที่มีสมาธิสั้น
5. ควรมีการประเมินความสามารถในด้านการเขียนสะกดคำของเด็กแต่ละคำ ก่อนการลงมือสอนตามแผนการสอนแต่ละแผน เพื่อให้ทราบว่าเด็กเขียนคำนั้นไม่ได้จริงๆก่อนการสอน เนื่องจากว่าในการประเมินความสามารถในด้านการเขียนสะกดคำทั้งหมด 10 คำ ไม่สามารถบอกได้ว่า เมื่อถึงเวลาที่ลงมือสอนตามแผนจริง เด็กอาจจะได้รับการฝึกฝนการเขียนคำนั้นๆมาแล้ว จึงทำให้ไม่สามารถยืนยันได้ว่าการประเมินหลังจากจบการสอนโดยแผนการสอนเขียน โดยใช้กิจกรรมศิลปะ คำที่เด็กเขียนได้เพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลจากการใช้กิจกรรมศิลปะจริงๆ ถือเป็นจุดอ่อนของการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้.
6. สถานที่ในการทดลองสอนตามแผนการสอน ควรเป็นสถานที่ ที่ไม่มีคนพลุกพล่านหรือมีเสียงดัง เพราะจะทำให้เด็กไม่มีสมาธิ และช่วงความสนใจของนักเรียนลดลง
7. กรณีซึ่งสังเกตได้ว่า ความสามารถในการทำกิจกรรมศิลปะยังไม่สมบูรณ์หรือไม่มีสมาธิมากพอ ควรมีการเพิ่มสมาธิโดยมีกิจกรรมที่ฝึกสมาธิให้เด็กก่อน หรืออาจเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมหรือขจัดสิ่งรบกวนสมาธิในการทำกิจกรรมศิลปะ

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด,2545.
- กานดา พุฒผ. “LD:ความเกี่ยวข้องกับสมองส่วนกลาง.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร 1 ,2 (2547): 123 -135.
- เกศินี นิสัยเจริญ. การสอนศิลปะสำหรับเด็กเล็ก. เอกสารการอบรม ผด.รุ่นที่2. ขอนแก่น :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527 . (เอกสารอัดสำเนา)
- จรีลักษณ์ จีรวินุสย์. คู่มือครูและผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ –
การเขียน. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของครูสภา, 2546.
- _____. คู่มือครูและผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ – การอ่าน.
กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของครูสภา,2546.
- จิตทนายธรรม เดือนฉาย. “ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมศิลปะวาดภาพนอกห้องเรียน.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
การศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.(อัดสำเนา)
- คนู จีระเดชากุล. นันทนาการสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2541 .
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. ศิลปะศึกษากับครอบครัว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตีรณสาร,2525 .
- เบญจพร ปัญญาขง. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ไอเด้นดีดี,2545.
- เบญจา แสงมะลิ. การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2545 .
- ประเทิน มหาจันทร์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์,2531 .
- ผดุง อารยะวิญญู. วิธีสอนเด็กเรียนยาก. กรุงเทพฯ: ร้าไทยเพรส,2546.
- _____. รายงานการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับสอนเด็กที่
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2545 .
- _____. “Learning Disabilities คืออะไร?.” วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์,
1 ,4(2543) : 26 -36.
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ร้าไทย เพรส,2542.

- พฐู ทั้งแดง. “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพปีที่1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย.”
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.(อัครสำเนา)
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. **สมองถูกพัฒนาได้ด้วยศิลปะ**.กรุงเทพฯ : แพลน พับลิชชิ่ง, 2538.
- พรมารินทร์ สุทธิจิตตะ. “การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ที่เรียนการสร้างภาพโดยการใช้และไม่ใช้รูปเรขาคณิตเป็นสื่อ. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2529.(อัครสำเนา)
- มณฑาทิพย์ อัครปัญญา. “ การใช้เกมพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต
กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ,2542.
- มนต์เชียร พัฒนาวงศ์. “ การศึกษาความสามารถทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จากการใช้ชุดการสอนทักษะการอ่านและ
การเขียนผ่านประสาทสัมผัสสามด้าน.” ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- รัตนา ปานทอง. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีปัญหา
ทางการเขียนโดยใช้วิธีการทางศิลปะ. “ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2547.
- วารี ถิระจิตร. **การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ**.พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2545.
- วรรณิ โสมประยูร. **การสอนภาษาไทยหน่วยที่ 1-8 .** พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,2526.
- ศรีสุดา จริยากุล. “ การเขียนคำและการใช้คำ. ” เอกสารการสอนวิชาภาษาไทย6 (การเขียน
สำหรับครู) หน่วยที่1-8,6-7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,2529.
- ศรียา นิยมธรรม. **ฉลาดแต่ไม่เก่ง**. บันทึกคุณแม่, 10 ,129(2547): 146 – 147.
- ศรียา นิยมธรรม. **การศึกษาพิเศษ**.กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา ,2546.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. **ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้ .**
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2543.

ศิริพร สหัสสานนท์. “การศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายเนื่องมาจากสมองพิการ (ซี.พี.) อายุ 4-7 จากการเตรียมความพร้อมโดยใช้แบบฝึกหัดกิจกรรมศิลปะ.” ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2544.(อัดสำเนา)

สมศรี อุดลรัตน์พันธุ์. “ การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ.”ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2546.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.คู่มือครูการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.,2538.

หรรษา บุญนาค. “การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้แบบฝึกสะกดคำ.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2546.

อุบล ผู้จินดา. **หลักและวิธีสอนศิลปะ**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์,2532.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

1. อาจารย์พะเยาว์ ทองปรีชา

ประสบการณ์การสอน	เชี่ยวชาญในการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

2. อาจารย์ ดร.ณิ เชี่ยวชาญ

ประสบการณ์การสอน	เชี่ยวชาญในการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

3. อาจารย์ อนุชา โคตรพูลชัย

ประสบการณ์การสอน	เชี่ยวชาญในการสอนศิลปะสำหรับเด็กพิเศษ
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 1 อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ)/ ๒๗๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

30 กันยายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ พะเยาว์ ทองปรีชา

ด้วย นางนวลใจ ปฎิโก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้กิจกรรมศิลปะ พัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 034243435, 034218788

ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย "มุ่งมั่นให้บริการ พัฒนางานให้มีคุณภาพ"

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ)/ ๒๗๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

30 กันยายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ตรีณี เชื้อวชาญ

ด้วย นางนวลใจ ปฎิโก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “การใช้กิจกรรมศิลปะ พัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ กงกล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034243435, 034218788

ปณธานของบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งมั่นให้บริการ พัฒนางานให้มีคุณภาพ”

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ)/ 474๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

30 กันยายน 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์อนุชา โคตรพลชัย

ด้วยนางนวลใจ ปฏิโก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “การใช้กิจกรรมศิลปะ พัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ ในครั้งนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิราวรรณ คงคล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034243435, 034218788

ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งมั่นให้บริการ พัฒนางานให้มีคุณภาพ”

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการสอน

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ที่ตรวจสอบค่าดัชนี

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแผนการสอน

แผนการสอน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	หมายเหตุ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1 การเขียนสะกดคำ “จารีต”	+1	0	+1	+2	0.66	นำไปใช้สอนได้
2 การเขียนสะกดคำ “รक्षัฏ”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้
3 การเขียนสะกดคำ “กลวิธี”	0	+1	+1	+2	0.66	นำไปใช้สอนได้
4 การเขียนสะกดคำ “กิจการ”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้
5 การเขียนสะกดคำ “บริหาร”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้
6 การเขียนสะกดคำ “กุญชร”	+1	0	+1	+2	0.66	นำไปใช้สอนได้
7 การเขียนสะกดคำ “ภาคภูมิ”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้
8 การเขียนสะกดคำ “มลทิน”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้
9 การเขียนสะกดคำ “เสรำใจ”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้
10 การเขียนสะกดคำ “สาบสูญ”	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้สอนได้

ภาคผนวก ค

แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถด้านการเขียนสะกดคำ

แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถด้านการเขียนสะกดคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

จารี_

ด - ต - ก

รกซ์_

ฎ - ด - ฎ

ก_วิธี

น - ด - ณ

กิจกา_

ร - น - ด

บริหา_

น - ด - ร

กู_ชร

ด - ญ - น

ภา_ภูมิ

ก - ก - ด

ม_ทิน

น - ณ - ด

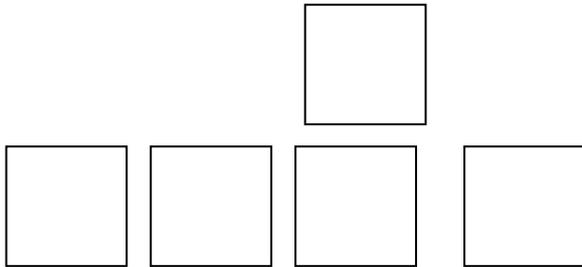
เ_ร้าย

ส - ษ - ศ

สถา_

ญ - น - ร

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 1
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำตามคำบอกในช่องว่างให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 2
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำตามคำบอกในช่องว่างให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 3
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำตามคำบอกในช่องว่างให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 4
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำตามคำบอกในช่องว่างให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 5
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำตามคำบอกในช่องว่างให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 6
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำตามคำบอกในช่องว่างให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 8
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำในช่องว่างตามคำอ่านให้ถูกต้อง

แบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการจัดกิจกรรมที่ 9
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำในช่องว่างตามคำอ่านให้ถูกต้อง

ภาคผนวก ง
แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 1
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า จาริต เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “จาริต” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “จาริต”
2. การเขียนสะกดคำว่า “จาริต”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “จาริต” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “จาริต” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “จาริต” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “จาริต” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “จาริต”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “จาริต” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “จาริต” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ต ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติที่ผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อ

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “จารีต” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรใน คำว่า “จารีต” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ต ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี)ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “จารีต” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “จารีต” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ จารีต และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทากาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำ

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 2
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า รกชฎ เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “รกชฎ” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “รกชฎ”
2. การเขียนสะกดคำว่า “รกชฎ”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “รกชฎ” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “รกชฎ” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “รกชฎ” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “รกชฎ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “รกชฎ”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “รกชฎ” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “รกชฎ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิคือ ฎ ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จ

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “รกชัฏ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรใน คำว่า “รกชัฏ” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ร ฎ ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “รกชัฏ” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นกระดาษที่ทำกิจกรรม ศิลปะพร้อมทั้งเขียนคำว่า “รกชัฏ” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ รกชัฏ และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนสะกดคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 1 ครั้งที่ 3
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า กลวิธี เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “กลวิธี” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “กลวิธี”
2. การเขียนสะกดคำว่า “กลวิธี”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “กลวิธี” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “กลวิธี” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “กลวิธี” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “กลวิธี” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “กลวิธี”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “กลวิธี” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กลวิธี” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบาย ขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ล ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กลวิธี” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรใน คำว่า “กลวิธี” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ล ใ้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี)ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “กลวิธี” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดคำถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “กลวิธี” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ **กลวิธี** และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 4
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า กิจการ เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “กิจการ” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “กิจการ”
2. การเขียนสะกดคำว่า “กิจการ”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “กิจการ” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “กิจการ” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “กิจการ” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “กิจการ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “กิจการ”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “กิจการ” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กิจการ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทา กาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทา กาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ร ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กิจการ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “กิจการ” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ร ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “กิจการ” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “กิจการ” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ กิจการ และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 5
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า บริหาร เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “บริหาร” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “บริหาร”
2. การเขียนสะกดคำว่า “บริหาร”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “บริหาร” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “บริหาร”เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “บริหาร” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “บริหาร”ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “บริหาร”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “บริหาร”โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “บริหาร” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ร ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “บริหาร” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “บริหาร” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ร ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “บริหาร” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “บริหาร” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ บริหาร และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทากาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 6

เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า กุญชร เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “กุญชร” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “กุญชร”
2. การเขียนสะกดคำว่า “กุญชร”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำรูปช้างให้นักเรียนดูและถามนักเรียนว่าทราบหรือไม่ว่ามีคำใดบ้างที่มีหมายถึงช้าง ครูเฉลยว่า “กุญชร” แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “กุญชร” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “กุญชร” ตามครู

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “กุญชร” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “กุญชร”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “กุญชร” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กุญชร” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ญ ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) โดยให้นักเรียนโรยทรายสีในตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำในกระดาษ ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วสัมผัส

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “กุญชร” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “กุญชร” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร กู ใช้สีที่แตกต่างกัน(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “กุญชร” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “กุญชร” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ กุญชร และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทากาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 7
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า ภาคภูมิ เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “ภาคภูมิ” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “ภาคภูมิ”
2. การเขียนสะกดคำว่า “ภาคภูมิ”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนบอกว่าคุณครูมีความภาคภูมิใจในตัวเองในเรื่องใดบ้าง แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “ภาคภูมิ” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “ภาคภูมิ” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “ภาคภูมิ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “ภาคภูมิ”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “ภาคภูมิ” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “ภาคภูมิ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ค ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “ภาควุมิ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “ภาควุมิ” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ค ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “ภาควุมิ” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “ภาควุมิ” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ ภาควุมิ และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำและสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 8
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า มลทิน เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “มลทิน” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “มลทิน”
2. การเขียนสะกดคำว่า “มลทิน”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “มลทิน” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “มลทิน” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “มลทิน” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “มลทิน” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “มลทิน”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “มลทิน” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “มลทิน” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ล ใช้ทรายสีที่แตกต่างจากพยัญชนะและสระที่ลงมือปฏิบัติผ่านมา(คำ 1 คำใช้สองสี) ใช้เวลา 5 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “มลทิน” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “มลทิน” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ล ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรที่ละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “มลทิน” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “มลทิน” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ มลทิน และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 3 ครั้งที่ 9
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า เสรีใจ เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “เสรีใจ” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “เสรีใจ”
2. การเขียนสะกดคำว่า “เสรีใจ”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพใบหน้าของการ์ตูนที่ทำหน้าเสรี แล้วถามนักเรียนว่านักเรียนคิดว่าการ์ตูนในภาพกำลังมีความรู้สึกเช่นใด แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “เสรีใจ” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “เสรีใจ” ตามครู

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “เสรีใจ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “เสรีใจ”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “เสรีใจ” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “เสรีใจ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามที่นักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ ศ ใช้ทรายสีที่

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “เสร์ใจ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “เสร์ใจ” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ศ ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรที่ละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “เสร์ใจ” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “เสร์ใจ” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ เสร์ใจ และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำ และสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายขี้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

แผนการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการสอนวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 10
เรื่อง การฝึกเขียนสะกดคำด้วยกิจกรรมศิลปะ คำว่า สาบสูญ เวลา 30 นาที

สาระสำคัญ การเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการเรียนรู้ การเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญมากในการใช้ภาษาเขียนในการสื่อสาร เพื่อปูพื้นฐานการเขียนที่ถูกต้องด้วยกิจกรรมศิลปะจะช่วยให้มีสมาธิ มีความตั้งใจ มีแรงกระตุ้นในการเรียน และทำให้ง่ายต่อการจดจำคำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำว่า “สาบสูญ” ได้

เนื้อหา

1. การอ่านออกเสียงคำว่า “สาบสูญ”
2. การเขียนสะกดคำว่า “สาบสูญ”

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูถามนักเรียนว่าเคยได้ยินคำว่า “สาบสูญ” หรือไม่ แล้วนักเรียนรู้หรือไม่ว่าคำว่า “สาบสูญ” เขียนอย่างไร แล้วครูให้นักเรียนพูดคำว่า “สาบสูญ” ตามครู พร้อมทั้งบอกความหมายของคำ

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรคำ “สาบสูญ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำ “สาบสูญ”
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า วันนี้ครูจะให้นักเรียนฝึกเขียนสะกดคำ “สาบสูญ” โดยจะให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะ คือการปั้น และการโรยทรายสี
3. ครูแจกอุปกรณ์การสร้างคำด้วยกิจกรรมศิลปะตามลำดับ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การสร้างคำโดยกิจกรรมการโรยทรายสี โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “สาบสูญ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว กาวลาเท็กซ์และทรายสีต่างๆ ให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน เริ่มจากทากาวลาเท็กซ์ลงในตัวอักษรทีละตัว แล้วใช้ทรายสีตามทีมนักเรียนชอบโรยบนตัวอักษรที่ทากาว จนถึงตัวอักษรที่นักเรียนเขียนผิดคือ อู ใช้ทรายสีที่

กิจกรรมที่ 2 การสร้างคำโดยกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน โดยครูแจกกระดาษที่เขียนคำว่า “สาบสูญ” ขนาดตัวอักษร 1.5 นิ้ว และดินน้ำมันสีต่างๆให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนปั้นและคลึงดินน้ำมันให้เป็นเส้น แล้วนำมาทำเป็นตัวอักษรในคำว่า “สาบสูญ” ในแผ่นกระดาษที่ครูเตรียมให้ โดยอักษร ญ ใช้สีที่แตกต่าง(คำ 1 คำใช้สองสี) ลงมือปฏิบัติใช้เวลา 10 นาที เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้นิ้วมือสัมผัสตัวอักษรทีละตัว และออกเสียงอ่านสะกดคำว่า “สาบสูญ” ครูกล่าวชมเชยนักเรียนเมื่ออ่านสะกดถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่ตนเองทำเสร็จแล้วทั้ง 2 อย่างมาวางเรียงกันไว้ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนดูคำในแผ่นที่ทำกิจกรรมศิลปะ พร้อมทั้งเขียนคำว่า “สาบสูญ” ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูนำบัตรคำ สาบสูญ และผลงานของนักเรียน ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนการเขียนสะกดคำและสะกดปากเปล่าอีกครั้งหนึ่ง

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรคำ
2. ทรายย้อมสีต่างๆ
3. กาวลาเท็กซ์
4. ไม้ทาขาว
5. กระดาษคำต้นแบบ
6. ดินน้ำมันสีต่างๆ

การประเมินผล

1. บันทึกการสังเกตการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอน
2. บันทึกแบบประเมินการเขียนคำหลังการสอน

ภาพผลงาน
การเขียนสะกดคำโดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ภาพประกอบที่ 1 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ จาริต

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 2 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ รักัญ

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 3 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กลวิธี

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 4 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กิจการ

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 5 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ บริหาร

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 6 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ กุญชร

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 7 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ ภาคภูมิ

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 8 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ มลทิน

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 9 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ เศร้าใจ

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ภาพประกอบที่ 10 ผลงานการใช้กิจกรรมศิลปะในการเขียนสะกดคำ สาบสูญ

การโรยทรายสี

การปั้นดินน้ำมัน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวนวลใจ ปฎิโก
ที่อยู่	35 หมู่ 8 ตำบลหมู่น กิ่งอำเภอเชิงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่ทำงาน	โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล ตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 462120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2541	สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ วิชาโท ภูมิศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2546	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
ม.ค.2542 – ปัจจุบัน	ครู คศ. 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล